

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Δημοτικό Σχολείο Πλακιά 2013-2014 - Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

«Ανακαλύπτω την Ιστορία του Τόπου μου στην Ευρύτερη Περιοχή του Πλακιά 3 Βιωματικές Εκπαιδευτικές Επισκέψεις (α) στην Αρχαιολογική Αναστήλωση του Μοναστηριού του Πρέβελι, (β) στο Λιγνιτωρυχείο στον Παλίγκρεμο, και (γ) στο Οικολογικό Περιβάλλον στο Κουρταλιώτικο Φαράγγι και στο Δέλτα του Πρέβελι» (με DVD)

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Δημοτικό Σχολείο Πλακιά 2013-2014

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα:

«Ανακαλύπτω την Ιστορία του Τόπου μου στην Ευρύτερη Περιοχή του Πλακιά»

«Τρεις Βιωματικές Εκπαιδευτικές Επισκέψεις»

«Η Αρχαιολογική Αναστήλωση στο Μοναστήρι του Πρέβελη»

(βίντεο διάρκειας 12' λεπτών, στο σύνδεσμο: <http://youtu.be/WGdwLkoi2BI>)

«Το Λιγνιτωρυχείο στον Παλιγκρεμο»

(βίντεο διάρκειας 8' λεπτών, στο σύνδεσμο: <http://youtu.be/Hq4dAMy0gSU>)

«Το Οικολογικό Περιβάλλον

στο Κουρταλιώτικο Φαράγγι και στο Δέλτα του Πρέβελη»

(βίντεο διάρκειας 10 λεπτών, στο σύνδεσμο: http://youtu.be/L4umd_0gIU)

Συμμετείχαν οι 20 μαθητές και μαθήτριες της Δ' Τάξης

Υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί: Δρ Δημήτριος Κουτάντος & Κώστας Κυριακίδης

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικά

Η Βιωματική Μάθηση

Η Πολυτροπικότητα στην Εκπαίδευση

Ομαδική Συνεργασία και Ατομική Έκφραση στην Αναζήτηση Νοήματος

Οργάνωση των Βιωματικών Εκπαιδευτικών Επισκέψεων

Α΄ Επίσκεψη: Η Αρχαιολογική Αναστήλωση στο Μοναστήρι του Πρέβελη

Β΄ Επίσκεψη: Το Λιγνιτωρυχείο στον Παλιγκρεμο

Γ΄ Επίσκεψη: Το Οικολογικό Περιβάλλον στο Κουρταλιώτικο Φαράγγι και στο Δέλτα του Πρέβελη

Βιβλιογραφία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3α: ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3β: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ & ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΠΡΕΒΕΛΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΛΙΓΝΥΤΩΡΥΧΕΙΟ ΣΤΟΝ ΠΑΛΙΓΚΡΕΜΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΚΟΥΡΤΑΛΙΩΤΙΚΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΛΤΑ ΤΟΥ ΠΡΕΒΕΛΗ

Εισαγωγικά

Στα πλαίσια των «Πολιτιστικών Προγραμμάτων», οι 20 μαθητές της Δ' Τάξης του σχολείου μας, με την παιδαγωγική ευθύνη δυο εκπαιδευτικών, υλοποίησαν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ανακαλύπτω της Ιστορία του Τόπου μου στην Ευρύτερη Περιοχή του Πλακιά». Το πρόγραμμα μεταξύ άλλων περιλάμβανε τρεις βιωματικές εκπαιδευτικές επισκέψεις (α) στην Αρχαιολογική Αναστήλωση στο Μοναστήρι του Πρέβελι, (β) στο Λιγνιτωρυχείο στον Παλίγκρεμο και (γ) στο Οικολογικό Περιβάλλον στο Κουρταλιώτικο Φαράγγι και στο Δέλτα του Πρέβελι. Οι επιμέρους στόχοι περιγράφονται παρακάτω.

Η Δ' Τάξη ως ομάδα παρουσίαζε σημαντικές διαπολιτισμικές, μαθησιακές και άλλες δυσκολίες. Γι' αυτό το λόγο το προηγούμενο σχολικό έτος η ίδια ομάδα μαθητών είχε χωριστεί σε δυο διαφορετικά τμήματα. Από τους 20 μαθητές, οι 8 μαθητές είχαν γονείς αλβανικής καταγωγής, 1 μαθητής γονέα ολλανδικής καταγωγής και 1 ρουμάνικης καταγωγής, δηλαδή οι μισοί μαθητές προέρχονταν από ένα δίγλωσσο πολιτισμικό περιβάλλον. Η **διαπολιτισμικότητα** είναι ένα χαρακτηριστικό στοιχείο του σχολείου του Πλακιά, το άλλο είναι το εν δυνάμει **οικολογικό περιβάλλον**.

Πιο συγκεκριμένα, από τους 156 μαθητές του Δημοτικού Σχολείου του Πλακιά οι 66 είχαν τουλάχιστον ένα γονέα από μια άλλη χώρα, συνολικά από 17 διαφορετικές χώρες! (βλ. Αναλυτικό Πίνακα Παράρτημα 1). Στο Τμήμα Ένταξης φοίτησαν περισσότεροι από 22 μαθητές και μαθήτριες του σχολείου, αλλά δυστυχώς δεν λειτούργησε το Τμήμα Υποδοχής το οποίο είχε λειτουργήσει προηγούμενα εκπαιδευτικά έτη. Σε μια μικροέρευνα μας με όλους τους εκπαιδευτικούς τάξεων του σχολείου, εντοπίστηκαν επιπλέον 31 μαθητές και μαθήτριες οι οποίοι δεν παρακολούθησαν μαθήματα στο Τμήμα Ένταξης αλλά έχρηζαν εκπαιδευτικών αναγκών για ενισχυτική και υποστηρικτική διδασκαλία. Οι εκπαιδευτικές ανάγκες λοιπόν ήταν αυξημένες.

Ωστόσο ως εκπαιδευτικοί αποφασίσαμε να συμμετέχουν όλα τα παιδιά της Δ' τάξης δίνοντας προτεραιότητα στην παιδαγωγική δράση, μια και η εκπαίδευση είναι τόσο εκπαιδευτικό αντικείμενο/περιεχόμενο/αποτέλεσμα όσο και εκπαιδευτική διαδικασία/συμμετοχή/συνεργασία/έκφραση. Το ίδιο το εκπαιδευτικό πρόγραμμα παρείχε κίνητρα μάθησης στα παιδιά που δυσκολεύονταν των οποίων ο ενθουσιασμός για συμμετοχή σε βιωματικές δράσεις ξεχείλιζε. Όλα τα παιδιά έδειχναν πάντα έντονο ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στις δραστηριότητες μέσα και έξω από το σχολείο. Η δυσκολία αφορούσε στην οργάνωσή τους, την οποία προσπαθήσαμε να αναπτύξουμε έχοντας ως κίνητρο το πλούσιο πολιτισμικό και οικολογικό περιβάλλον της περιοχής τους. Η προσπάθεια μας εστιάστηκε να μάθουν *πώς να μαθαίνουν, να συνεργάζονται, να εκφράζονται!* Σχετικό έντυπο για τη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού προγράμματος

υποβλήθηκε στην Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στο Ρέθυμνο (βλ. Παράρτημα 2: Σχέδιο Υποβολής του Προγράμματος).

Οι συναντήσεις μας στις αρχές του εκπαιδευτικού προγράμματος στα τέλη Νοεμβρίου του 2013, υλοποιούνταν μια φορά κάθε δεκαπέντε ημέρες και διαρκούσαν δυο εκπαιδευτικές ώρες. Από την άνοιξη και μετά μέχρι τον Ιούνιο του 2014 οι συναντήσεις πραγματοποιούνταν μια φορά την εβδομάδα. Την παιδαγωγική ευθύνη του προγράμματος είχαν ο εκπαιδευτικός της Δ' Τάξης και ο εκπαιδευτικός του Τμήματος Ένταξης. Μεταξύ άλλων, σε συνεργασία με το σχολείο μας, τους γονείς, την αρχαιολογία και άλλες υπηρεσίες όπως ήταν το ΚΤΕΛ Χανίων-Ρεθύμνου, προετοιμάσαμε και υλοποιήσαμε μαζί με τα παιδιά τις τρεις εκπαιδευτικές επισκέψεις, τις οποίες κινηματογραφήσαμε.

Έτσι το πρόγραμμα εκτός από τη βιωματική εκπαιδευτική προσέγγιση βασίστηκε και στην πολυτροπικότητα (multimodality) η οποία συνδυάζει πολλαπλά σύγχρονα μέσα μάθησης (κείμενα, φωτογραφία, βίντεο, ψηφιακά δεδομένα κτλ.) και σημειωτικούς τρόπους (modes). Κατά τη διάρκεια του προγράμματος οι μαθητές είχαν τη δυνατότητα:

- ✓ Να εκφράσουν τις *ατομικές* τους απόψεις ώστε να καλλιεργήσουν την προσωπική γνωστική, συναισθηματική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξή τους,
- ✓ Να εργαστούν *ομαδικά* και έτσι να μάθουν να συνυπάρχουν και να δημιουργούν μαζί με τον άλλο,
- ✓ Να έρθουν σε επαφή με την *οικολογία* του τόπου τους,
- ✓ Να μάθουν καλύτερα την *ιστορία* του τόπου τους,
- ✓ Να μάθουν *πώς* γίνεται μια έρευνα για τα *ιστορικά πλαίσια* (έμαθαν να κάνουν έρευνα στο διαδίκτυο με θεματικές και λέξεις κλειδιά, με βιβλιογραφικές πηγές, με βίντεο, φωτογραφίες, κείμενα, υπηρεσίες, να κάνουν επιτόπου παρατήρηση σε αρχαιολογικούς χώρους),
- ✓ Να γράφουν καλύτερα *δομημένα κείμενα* (χώρος, χρόνος, πρόσωπα, δράση, αντί-δράση, συναισθήματα),
- ✓ Να έρθουν σε επαφή με *δρώντα πρόσωπα*, να *βιώσουν χώρους* και να αποκτήσουν *εικόνες-μνήμες* που θα γίνονταν *προσωπικά νοήματα*,
- ✓ Να επισκεφτούν τους ιστορικούς, πολιτιστικούς και οικολογικούς χώρους και να *ξεναγηθούν* από επιστήμονες,
- ✓ Να γνωρίσουν την κατασκευή της εικόνας και την *έβδομη τέχνη* (κινηματογράφο).

Η Βιωματική Μάθηση στο Σχολείο

Η ανάγκη για μια ολόπλευρη συνθηματική, ψυχοκοινωνική και γνωστική ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών εμφανίζεται ολοένα και πιο έντονη στις μέρες μας. Οι δυσκολίες στη μάθηση, στην επικοινωνία και τα προβλήματα συμπεριφοράς απαιτούν την αναζήτηση και εφαρμογή εναλλακτικών εκπαιδευτικών προσεγγίσεων. Η βιωματική μάθηση έρχεται να αντιπαρατεθεί στις παραδοσιακές παιδαγωγικές συνθήκες της τυπικής Τάξης του τυπικού σχολείου που στη διεθνή βιβλιογραφία συναντάται με τον όρο «σχολείο βιβλίο» (book school). Αντίθετα στη βιωματική μάθηση ο μαθητής εμπλέκεται ο ίδιος στην πραγματικότητα και δεν αποτελεί ακροατή του διδάσκοντος. Η ενεργή συμμετοχή αποτελεί βασικό στοιχείο. Αυτός ο τρόπος μάθησης συνδέεται με σημαντικά ρεύματα της Ιστορίας της Παιδαγωγικής, όπως: «learning by doing»/ «μάθηση κάνοντας» του Dewey, τη «μάθηση μέσω της ανακάλυψης» του Bruner, τη «μέθοδο project» του Frey, την εκπαίδευση ικανοτήτων ζωής, τη δια βίου εκπαίδευση κλπ.

Η βιωματική μάθηση προσφέρει τη δυνατότητα να βιώσουν οι μαθητές το ζήτημα που ερευνούν αλλά και την κατανόηση του εαυτού τους. Στις αναπτυσσόμενες κοινωνίες αυξάνεται το ποσοστό των μαθητών που αντιμετωπίζουν προβλήματα μάθησης, ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης και σχολικής προσαρμογής. Εμφανίζεται έντονη η ανάγκη για την εφαρμογή παιδαγωγικών πρακτικών που θα συμβάλλουν στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Δεν είναι τυχαίο ότι ακόμη και μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες απαιτούν από το προσωπικό τους να εμπλέκεται σε οργανωμένες βιωματικές δραστηριότητες (π.χ. να περάσουν ένα σαββατοκύριακο σε μια κατασκήνωση με κοινές δραστηριότητες) προκειμένου να ξεπερνιούνται προβλήματα συνεργασίας και ατομικής έκφρασης.

Η ανάπτυξη δεξιοτήτων που συνδέονται με την επικοινωνία και τις ανθρώπινες σχέσεις συμβάλλουν στην προσωπική ανάπτυξη των μαθητών αλλά και στην εξομάλυνση των διαφορών στην τάξη. Η βιωματική προσέγγιση συνδυάζεται με την εφαρμογή προγραμμάτων που έχουν ως στόχο την κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη, την βελτίωση των δεξιοτήτων και την αλλαγή του ψυχοκοινωνικού περιβάλλοντος των μαθητών. Σε αυτές τις δράσεις η αλλαγή του εκπαιδευτικού πλαισίου έξω από το «σχολείο βιβλίο» είναι ζωτικής σημασίας.

Ως αρχές απαιτούνται η ενσυναίσθηση, ο σεβασμός, η κατανόηση και η αυθεντικότητα με την έννοια ότι ο άλλος είναι σημαντικός, αξιόλογος, πολύτιμος και μοναδικός. Οι ενέργειες και τα πιστεύω του σημαίνουν κάτι γι' αυτόν. Αυθεντικότητα σημαίνει να εμπιστευόμαστε αυτό που βλέπουμε στον άλλο, να είμαστε ανοικτοί με τους ανθρώπους. Αυτές οι αρχές προσφέρουν στους μαθητές ένα πλαίσιο αποδοχής, ενθάρρυνσης και ένα

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

ασφαλή χώρο δοκιμής νέων δραστηριοτήτων, έκφρασης ευχάριστων ή και καταπιεσμένων συναισθημάτων. Η βιωματική μάθηση μπορεί να ακολουθεί μια σειρά ενεργειών:

Στάδιο 1: Ενεργώ/ Βιώνω. Πρόκειται για μια σειρά δραστηριοτήτων - παιχνίδια, συζητήσεις περιπτώσεων, παίξιμο ρόλων, αναπαραστάσεις, παρουσιάσεις. Η πληροφορία βγαίνει μέσα από την εμπειρία. Στις προκαταρκτικές μας ασκήσεις μέσα και έξω από το σχολείο σε ένα φυσικό περιβάλλον επιχειρήσαμε την ενεργοποίηση των μαθητών, την ανάπτυξη της έννοιας της βιωματικότητας και την ανάπτυξη μέσα από την εμπειρία του προσωπικού νοήματος. Μας έκανε εντύπωση στην πρώτη μας συνάντηση όταν ζητήσαμε από τα παιδιά να μας γράψουν σε λίγες γραμμές «Τι σημαίνει για εσάς το Κουρταλιώτικο Φαράγγι», όταν ένας μαθητής έγραψε: «Το Κουρταλιώτικο Φαράγγι για εμένα σημαίνει ο δρόμος που πάω στο Ρέθυμνο». Εντάξει αλλά μόνο αυτό, το οικολογικό περιβάλλον του φαραγγιού είναι μόνο ένα εμπόδιο; Δεν υπάρχει κάτι άλλο; Ίσως κατά τη διάρκεια του βιωματικού προγράμματος να μην χρειαζόμασταν πολλές λέξεις από τους μαθητές, ίσως αυτό μόνο, όταν αισθάνονταν για παράδειγμα τη δροσιά, τον ήχο, το ροή των καταραχτών έπαιρναν μια βαθιά αναπνοή μέσα από την καρδιά τους και αναφωνούσαν «... η φύση!», αυτό να ήταν αρκετό.

Στάδιο 2: Ανταλλάσσω εμπειρίες. Σ' αυτό το στάδιο οι συμμετέχοντες συγκρίνουν τις εμπειρίες τους. Προωθείται η συζήτηση σε μικρές ομάδες για να επιτευχθεί μεγαλύτερη συμμετοχή. Ταυτόχρονα με την ατομική έκφραση παρακάτω δίνονται παραδείγματα ομαδικών δραστηριοτήτων. *Ακόμη και αν το τελικό αποτέλεσμα δεν είναι η δικιά μου πρόταση δεν πειράζει, είχα όμως συμμετοχή στη διαμόρφωσή της.*

Στάδιο 3: Κατανοώ και ερμηνεύω. Οι συμμετέχοντες καλούνται να κατανοήσουν συναισθήματα και εμπειρίες των δύο προηγούμενων σταδίων. *Η υποκειμενικότητα ίσως να μην είναι μια τόσο δύσκολη έννοια να γίνει κατανοητή στα παιδιά!*

Στάδιο 4: Γενικεύω. Γενικεύονται οι αρχές και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τα προηγούμενα. *Ο σχεδιασμός μιας επίσκεψης, ακόμη και μιας κινηματογράφησης απαιτεί ένα σχέδιο δράσης, είναι μια σκηνοθετημένη δραστηριότητα και καταγραφή.*

Στάδιο 5: Εφαρμόζω. Στο στάδιο αυτό γίνεται ο σχεδιασμός για την εφαρμογή της γνώσης που έχει αποκτηθεί, επίσης παρέχεται εποπτεία για το τι έχει εμποδωθεί και σε ποιο βαθμό οι αντιλήψεις έχουν αλλάξει ή τροποποιηθεί (βλ. ενδεικτικά Πουρκός, & Κατσαρού, 2011). *Μετά την ολοκλήρωση κάθε βιωματικής επίσκεψης η προβολή των κινηματογραφήσεων στην ομάδα παρείχε τη δυνατότητα μετα-γνώσης σε όλους τους συμμετέχοντες.* Κοντά στις αρχές της βιωματικής μάθησης βρίσκεται η τριμερής ταξινόμηση των στόχων του Bloom με στόχους και διαδικασίες όπως αναφέρονται στον παρακάτω Πίνακα:

ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ (κατά Bloom) – Ρήματα

Γνωστικός τομέας	Συναισθηματικός τομέας	Ψυχοκινητικός τομέας
να ορίζουν να απαριθμούν να κατηγοριοποιούν να συγκρίνουν να επιλέγουν να κατατάσσουν να εξηγούν να συνθέτουν να ταξινομούν να οργανώνουν να ελέγχουν να αποδεικνύουν	να υιοθετούν να αποδέχονται να εκτιμήσουν να υποστηρίζουν να προτιμούν να έχουν θετική στάση απέναντι σε... να επιθυμούν να κάνουν να είναι πρόθυμοι να... να διερωτώνται	να συνεργάζονται να χειρίζονται να εργάζονται... να κατασκευάζουν .. να είναι ικανοί να... να αποκτήσουν επιδεξιότητα στο να...

Η Πολυτροπικότητα στην Εκπαίδευση

Μια άλλη εκπαιδευτική προσέγγιση της οποίας τις αρχές προσπαθήσαμε να εφαρμόσουμε ήταν αυτή της πολυτροπικότητας. Η πολυτροπική (multimodality) προσέγγιση μάθησης συνδυάζει περισσότερους από ένα σημειωτικούς τρόπους (modes) κατανόησης με κείμενο, φωτογραφία και βίντεο (Kress & van Leeuwen, 1996, 2001, van Leeuwen, 1999) και μια πολυγραμματική (multiliteracy) ανάγνωση και επικοινωνία με εικονιστικά και γραπτά στοιχεία (Χατζησαββίδης, 2003α, 2003β, 2011). *Η πολυτροπικότητα αποτελεί τη φυσική συνέχεια του σύγχρονου κόσμου στην εκπαίδευση μετά από τον μεταπολεμικό αλφαριθμητισμό και τον αναδυόμενο γραμματισμό μεταγενέστερα. Η εικόνα, η φωτογραφία, το βίντεο, το ντοκιμαντέρ δεν είναι συμπληρωματικά ενός κειμένου, είναι τα ίδια κείμενα ανάγνωσης και μάθησης.*

Η Χοντολίδου (1999) παρατηρεί ότι στο σχολείο αντικείμενο μελέτης αποτελεί μόνο το γλωσσικό σημειωτικό σύστημα και τα άλλα στοιχεία όπως οι εικόνες είναι συμπληρωματικά ως προς το κείμενο. Ο γραπτός λόγος είναι το «πραγματικό θέμα» και ό,τι άλλο υπάρχει στο σχολείο-βιβλίο φωτογραφίες, χάρτες, σχεδιαγράμματα κ.τ.λ., χρησιμοποιούνται για να υποστηρίξουν το περιεχόμενο του γραπτού κειμένου. Ωστόσο η ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη αμφισβητεί την κυριαρχία του γραπτού λόγου. Τα ψηφιακά δεδομένα των φωτογραφικών μηχανών, των ατομικών συσκευών βίντεο, του διαδικτύου, των προσωπικών ιστοσελίδων και ηλεκτρονικών ταχυδρομείων, τα ηλεκτρονικά βιβλία, ακόμη η τηλεόραση (και ιδιαίτερα η ιδιωτική τηλεόραση) και η διαφήμιση καταρρίπτουν την κυριαρχία του κλασικού γραπτού λόγου. Στην αύξηση του

ενδιαφέροντός μας για τα άλλα σημειωτικά μέσα συνέβαλαν διάφοροι επιστημονικοί χώροι, όπως οι σύγχρονες θεωρίες της λογοτεχνίας, οι οποίες άλλαξαν την αντίληψή μας για το κείμενο, λογοτεχνικό και μη. Τα κείμενα σήμερα γνωρίζουμε πολύ καλά πως είναι πολύσημα και δεν αποτελούν τη φυλακή ενός και μόνον νοήματος. Η πολυσημία είναι, εν μέρει, αποτέλεσμα και της πολυτροπικότητας του κειμένου. Ως κείμενο σήμερα η γλωσσολογία, οι θεωρίες της λογοτεχνίας αλλά και η εκπαιδευτική γλωσσολογία θεωρούν μία σύνθετη ποικιλία κοινωνικών καταστάσεων ή συμβάντων: γραπτά κείμενα και αφίσες, βίντεο και κινηματογραφικές ταινίες, σχολικά μαθήματα και πολιτικοί λόγοι, θεατρικές παραστάσεις κ.ά.

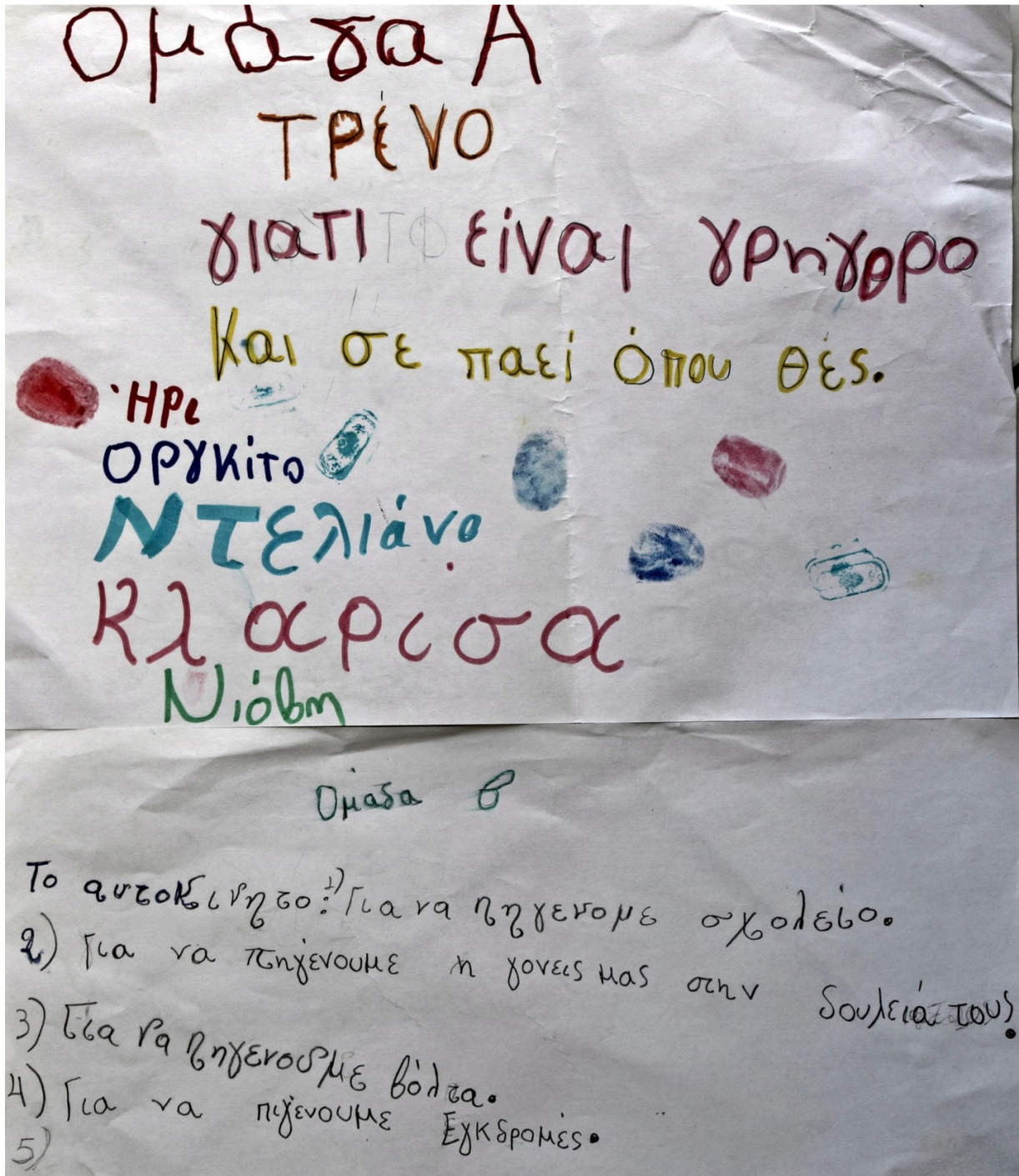
Η έννοια της πολυτροπικότητας χρησιμοποιήθηκε για να αναγνωρίσουμε ότι τα μηνύματα ενός κειμένου (λ.χ. σε σχολικό βιβλίο ή σε κινηματογραφική ταινία) δομούνται με τη γλώσσα (γραπτή και προφορική), την εικόνα, τις κιναισθητικές πράξεις (χειρονομίες, κινήσεις, πόζες, χειρισμός αντικειμένων) κλπ. Κάθε κείμενο, λοιπόν, σύμφωνα με τη θεωρία της πολυτροπικότητας είναι ένα πολλαπλό σύστημα τρόπων. Οι εισηγητές του όρου της πολυτροπικότητας οι Kress & van Leeuwen (1996) θεωρούν την πολυτροπικότητα όχι ένα επιπλέον στοιχείο που πρέπει να επισυναφθεί στην ανάλυση της επικοινωνίας, αλλά ως ουσιαστική και θεμελιώδη παράμετρο κάθε κειμένου. Το σχολείο οφείλει να ανοίξει τους ορίζοντές του στη συστηματική πλέον διδασκαλία και ανάλυση των πολυτροπικών κειμένων, προετοιμάζοντας έτσι τους/τις μαθητές/τριες του να κατανοούν την πληθώρα των πολυτροπικών κειμένων που τους περιβάλλει (τόπος, τηλεόραση, βιντεοκλίπ, διαδίκτυο κλπ).

Ένα βήμα παραπέρα συνιστά η προσπάθειά μας μαζί με τους μαθητές να κατασκευάσουμε, να κάνουμε λήψη, και να δημιουργήσουμε ένα πολυτροπικό οπτικοακουστικό κείμενο. Το κάδρο, η εικόνα, το κείμενο κατασκευάζονται όχι σύμφωνα μόνο με αυτά που βλέπουμε αλλά και σύμφωνα με αυτά που ήδη γνωρίζουμε. Αν για παράδειγμα οι Αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι στη θάλασσα βρισκονταν ο Ποσειδώνας με την τρίαινά του, φυσικά αυτό επηρέαζε τη ζωή τους και τα ταξίδια τους και αντανάκλωσε όχι μόνο σε αυτό που έβλεπαν με τα μάτια τους αλλά και σε αυτό που ήδη σκεπτόταν/πίστευαν. Αν μέχρι το Μεσαίωνα οι άνθρωποι πίστευαν ότι η γη βρισκονταν στο κέντρο του ορισμένου ηλιακού μας συστήματος αυτό προδιέγραφε ένα ρόλο για τον άνθρωπο, το θεό κτλ. Αυτό μας δείχνει και η ανασκόπηση της ιστορίας της τέχνης: «Συνειδητοποιήσαμε προοδευτικά, από εκείνο τον καιρό, πως δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε με τομή καθαρή εκείνο που βλέπουμε από κείνο που ξέρουμε. Κάποιος που γεννήθηκε τυφλός και που ανακτά αργότερα την όραση του, πρέπει να μάθει να βλέπει. Με λίγη αυτοπειθαρχία και παρατηρητικότητα μπορούμε ν' ανακαλύψουμε μόνοι μας πως εκείνο που «βλέπουμε», χρωματίζεται αμετάκλητα και διαμορφώνεται από τη γνώση (ή την ιδέα) εκείνου που βλέπουμε» (Gombrich, 1998: 562).

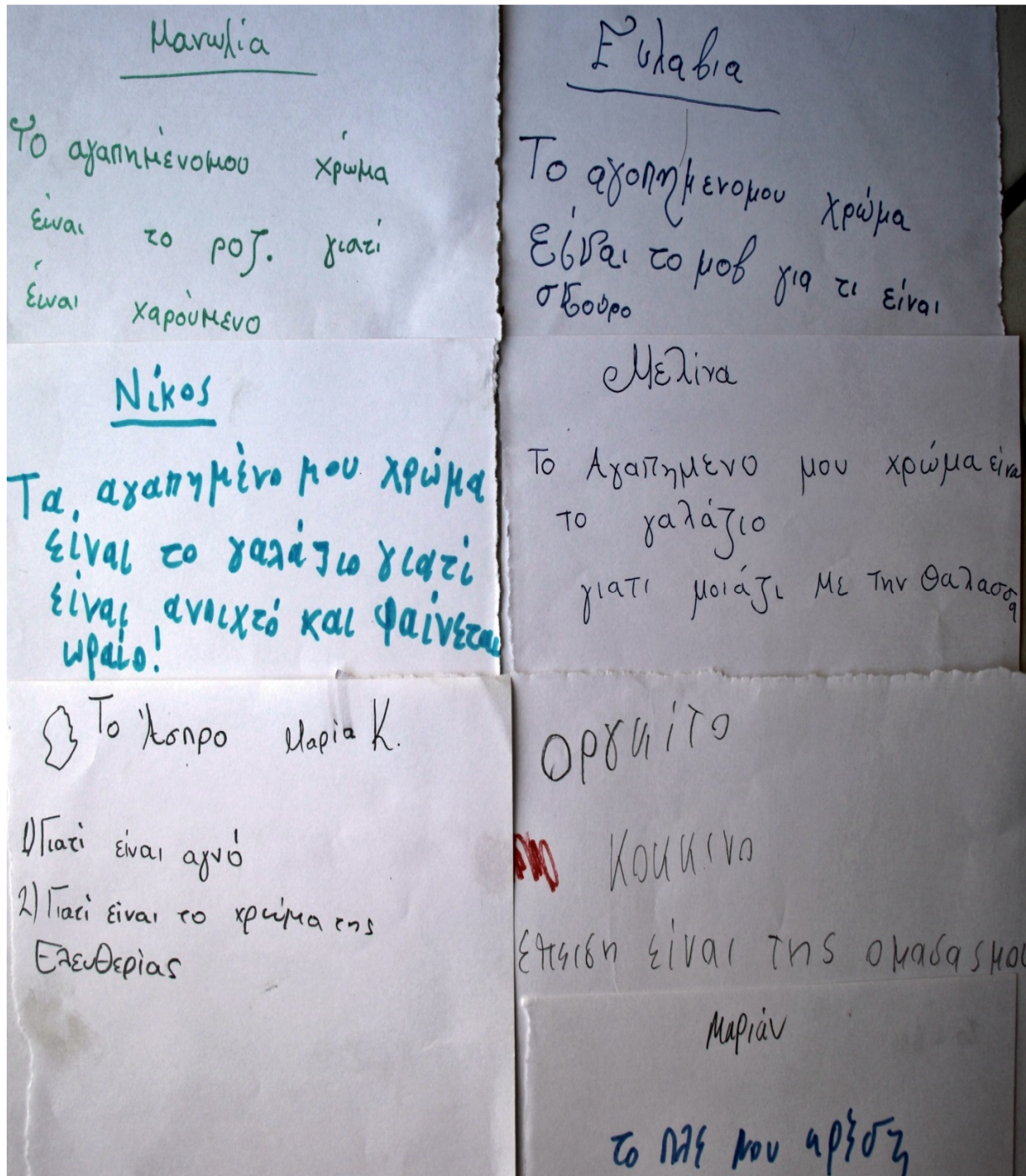
Ακολουθεί η καταγραφή των εκπαιδευτικών ενεργειών και δράσεων η οποία αποσκοπεί στην παρουσίαση, το μοίρασμα της γνώσης τόσο ως περιεχόμενο όσο και ως διαδικασία. Η οργάνωση προσφέρει στην εκπαιδευτική διαδικασία τη δυνατότητα να εξελίσσεται. Συχνά στην ελληνική εκπαίδευση δεν απουσιάζουν η δημιουργικότητα και η φαντασία αλλά η οργάνωση. *Η οργάνωση των κανόνων του παιχνιδιού προσφέρει άπειρες δυνατότητες δράσης, η έλλειψη κανόνων δεν δημιουργεί παιχνίδι.* Το βιωματικό, πολυτροπικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα ήταν μια σύνθετη διαδικασία καθώς εμπλέκει πολλές όψεις, αλλά ταυτόχρονα μπορεί να είναι απλό και ψυχαγωγικό σχέδιο δράσης όταν οργανώνεται βήμα βήμα. *Η λεπτομερή και αναλυτική καταγραφή που ακολουθεί απευθύνεται τόσο σε εκπαιδευτικούς, όσο και σε γονείς και (λιγότερο) σε μαθητές, ώστε να κατανοήσουμε την εκπαίδευση όχι μόνο ως ένα αποτέλεσμα αλλά και ως μια εκπαιδευτική διαδικασία.*

Ομαδική Συνεργασία και Ατομική Έκφραση στην Αναζήτηση Νοήματος

Από τις πρώτες συναντήσεις προσπαθήσαμε να οργανώσουμε ομαδικές δραστηριότητες αλλά ταυτόχρονα να ενισχύσουμε την ατομική έκφραση κάθε μαθητή και κάθε μαθήτριας. Για παράδειγμα φτιάξαμε ομάδες μαθητών ανάλογα με τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα τους, «*τι σας αρέσει;*» Προχωρήσαμε παραπέρα και αναπτύξαμε τη μέθοδο της επιχειρηματολογίας μέσα στην τάξη μεταξύ των διαφορετικών ομάδων «*γιατί η δικιά σας επιλογή είναι η καλύτερη;*» Θα εκφραστούμε και στη συνέχεια θα ακούσουμε και την άλλη άποψη. Κάθε ομάδα έπρεπε με επιχειρήματα να υποστηρίξει γιατί η επιλογή της ήταν η περισσότερο ενδιαφέρουσα, μια πόλη, μια χώρα, ένα μεταφορικό μέσο. Αυτό έγινε με πολλούς τρόπους προφορικά, γραπτά, με παιχνίδι και ελεύθερη κίνηση. Ακόμη μια πιο ενδιαφέρουσα παραλλαγή αυτής της άσκησης ήταν όταν δώσαμε σε κάθε ομάδα να υποστηρίξει όχι αυτό που είχε επιλέξει αλλά το αντίθετο που είχε επιλέξει μια άλλη ομάδα. Θα έπρεπε σε αυτή την περίπτωση να σκεφτούν διαφορετικά, ίσως και να μπουκ στην θέση των άλλων.

Στη συνέχεια περιορίσαμε τα ενδιαφέροντα τους σε ένα μόνο αντικείμενο. Κάθε παιδί θα έπρεπε να μιλήσει, να γράψει ή να ζωγραφίσει π.χ. «για το χρώμα που του αρέσει».

Ταυτόχρονα προσπαθούμε να αναπτύξουμε την ικανότητα των μαθητών να διακρίνουν και να κατανοούν όχι μόνο την εξωτερική εικόνα αλλά και την αίσθηση που οι ίδιοι έχουμε για τα αντικείμενα και η οποία μπορεί να διαφέρει. Παρατηρούμε μέσα στην τάξη αντικείμενα και προσπαθούμε εκτός από την εικόνα να εκφράσουμε τα αισθήματα που

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

έχουμε για αυτά. Για παράδειγμα για την ίδια εικόνα «ένας υπολογιστής», ένας μαθητής μπορεί να έχει μια ευχάριστη αίσθηση «*α τι ωραία θα παρακολουθήσω μια ταινία, θα παίξω ένα παιχνίδι*», ενώ ταυτόχρονα κάποιος άλλος που κοιτάζει την εικόνα του «υπολογιστή» εκείνη τη στιγμή να έχει μια όχι και τόσο ευχάριστη αίσθηση «*έχω να γράφω ένα μεγάλο κείμενο*».

Μια σημαντική άσκηση για την υποκειμενικότητα, την ιδιαίτερη πρόσληψη του καθενός μας ήταν όταν ζητήσαμε από όλα τα παιδιά να μιλήσουν για το ίδιο αντικείμενο, μια καταφατική πρόταση π.χ. «*Γιατί σας αρέσει το πράσινο χρώμα*». Τι παράξενο όμως, τα παιδιά κατάλαβαν πολύ εύκολα ότι η αφήγηση του καθενός/καθεμίας ακόμη και για το ίδιο αντικείμενο είναι διαφορετική. Σιγά σιγά παρατηρούν τις λέξεις, την ένταση της φωνής, το ηχώχρωμα, τις εκφράσεις του προσώπου, τις κινήσεις των χεριών, του σώματος κτλ. Καθένας λέει κάτι διαφορετικό ακόμη και όταν μιλάμε για μια λέξη, μια έννοια, για το πιο απλό πράγμα. *Μήπως λοιπόν μιλώντας για το «χρώμα πράσινο»/περιεχόμενο, ταυτόχρονα δεν μιλάει ο καθένας και η καθεμία για τον εαυτό του/της;*

Στις επόμενες συναντήσεις εκτός από την ομαδική συνεργασία και την ατομική έκφραση, πάντα προσπαθούσαμε να αναπτύξουμε την *αίσθηση της ασφάλειας* για τις μετακινήσεις μας έξω από το σχολείο, αλλά και την *παρατήρηση και πρόσληψη του κόσμου μέσα από τις διαφορετικές αισθήσεις μας και ως σύνολο*. Η πρόσληψη παραστάσεων, η αίσθηση και το σύνολο δημιουργούν προσωπικά νοήματα για τον καθένα μας.

Η οπτικοακουστική καταγραφή προσέφερε τη δυνατότητα για μεταγενέστερη προβολή στο σχολείο, με νέες συζητήσεις, με θέματα την ομαδικότητα, την ατομική έκφραση, την αυτοεικόνα, την παρατήρηση, τις αισθήσεις. Για παράδειγμα, περπατήσαμε έξω από το σχολείο σε δυάδες, σε γραμμή, στην άκρη του δρόμου, σταματάμε και προχωράμε, κάνουμε κύκλο. Προσπαθήσαμε να μυρίσουμε, να ακούσουμε, να πιάσουμε, να ακουμπήσουμε. *Μια από αυτές τις οσφρητικές/οπτικές ασκήσεις καταγράψαμε σε ένα σύντομο βίντεο στο σύνδεσμο: <http://youtu.be/l4--R8sc-kw> (διάρκεια 2 λεπτά).*

Μια άλλη φορά, πολύ σύντομα περπατάμε ακριβώς έξω από το σχολείο και κάνουμε ένα κύκλο μέσα σε ένα χωράφι με ελιές. Αυτή τη φορά προσπαθούμε να συγκεντρωθούμε στην αίσθηση της ακοής, στις «*ακουστικές εικόνες*». Υλοποιούμε διαφορετικές ασκήσεις. Κλείνουμε τα μάτια και ακούμε. Ανοίγουμε τα μάτια και καθένας λέει αυτό που άκουσε προσπαθώντας να πει κάτι που δεν έχει ειπωθεί μέχρι εκείνη τη στιγμή. Ξανακλείνουμε τα μάτια και αναζητούμε νέους ήχους και ακουστικές εικόνες. Ανοίγουμε τα μάτια και συζητάμε. Την επομένη φορά προσπαθούμε πάλι με κλειστά μάτια να ακούσουμε οτιδήποτε άλλο εκτός από «εμάς» ή το διπλανό μας ή ένα μακρινό αυτοκίνητο. Είμαστε σε κύκλο όλη η τάξη. Ακούμε τα πουλιά, κλείνουμε τα μάτια, καθένας γυρνάει προς ένα

πουλί που ακούει και το δείχνει με κλειστά μάτια. Ανοίγουμε τα μάτια και βλέπουμε τις ακουστικές εικόνες που δείχνει καθένας με το χέρι του!

Οργάνωση των Βιωματικών Εκπαιδευτικών Επισκέψεων

Μετά από τις πρώτες ασκήσεις σε θέματα ομαδικής συνεργασίας, ατομικής έκφρασης, ανάπτυξη της παρατήρησης κτλ., αρχίζουμε να οργανώνουμε τις επισκέψεις μας. Για την επιλογή των βιωματικών εκπαιδευτικών επισκέψεων στην ευρύτερη περιοχή του Πρέβελη γίνεται συζήτηση με τα παιδιά ώστε να σκεφτούν για την πρωτοτυπία, την αυθεντικότητα και την καινοτομία που «κρύβει» ο Πολιτισμικός και Οικολογικός τόπος που ζουν. *Οι επισκέψεις είναι η αφορμή/το περιεχόμενο του προγράμματος αλλά εξίσου σημαντική είναι η μαθησιακή διαδικασία σε όλες τις φάσεις της υλοποίησής τους.*

Στον πίνακα γράφουμε για τα παιδιά τις έννοιες και τις αναλύουμε: *πρωτότυπος (πρώτος+ τύπος <αρχαία ελληνική τύπος, αρχικός τύπος, δε μιμείται), αυθεντικός (αυθεντικός < αρχαία ελληνική αυθεντικός, γνήσιος, κύριος του εαυτού του, ανοιχτός στη ζωή και στην ύπαρξη μου), καινοτόμος (καινός-τέμνω, νεωτερισμός).* Γίνεται συζήτηση για αυτές τις έννοιες και ζητάμε από τα παιδιά να σκεφτούν την πρωτοτυπία/μοναδικότητα, αυθεντικότητα/γνησιότητα, καινοτομία/νεωτερικότητα που έχουν στην περιοχή στην οποία ζουν.

Ακολουθεί ατομικός και στη συνέχεια ομαδικός κατιδεασμός (brainstorming, νοητική καταιγίδα). Δίνουμε σε κάθε μαθητή/ τριά μια λευκή κόλλα και τους ζητάμε να γράψουν λέξεις κλειδιά για την πρωτοτυπία, την αυθεντικότητα και την καινοτομία που έχει η περιοχή στην οποία ζουν. «Τι το ιδιαίτερο έχει η περιοχή σας που δεν συναντιέται σε κανένα άλλο μέρος στην Ελλάδα;» «Και σε κανένα άλλο σχολείο;» Τα παιδιά έγραψαν λέξεις όπως «Κουρταλιώτικο», «Πρέβελης», «Λίμνη», «Μοναστήρι», «Δέλτα», «Παλίγκρεμος», «Στοές», «Λιγνιτωρυχείο».

Αναγράφουμε τις λέξεις κλειδιά που έγραψε στο χαρτί του αυτή τη φορά στον πίνακα, χωρίς να επαναλαμβάνονται και τους ζητάμε να τις σκεφτούν σε ενότητες. Έτσι αναδόθηκαν οι τρεις πόλοι των εκπαιδευτικών μας επισκέψεων: «Το Κουρταλιώτικο Φαράγγι», «Το Μοναστήρι του Πρέβελη» και το «Λιγνιτωρυχείο». Εδώ τοποθετούμε τα πρώτα οικολογικά και πολιτιστικά μηνύματα του εκπαιδευτικού μας προγράμματος.

Επίσης ενημερώνουμε τους μαθητές για την καταγραφή των επισκέψεων μας με βιντεοσκόπηση-κινηματογράφηση. Γίνεται μια πρώτη σύντομη ενημέρωση για τα ψηφιακά δεδομένα και τη διαχείρισή τους (βίντεο, φωτογραφία, διαδίκτυο, μηχανές

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

αναζήτησης, προσωπικές ιστοσελίδες, εφαρμογές κτλ.). Γίνεται παραλληλισμός μιας σκηνοθετημένης οπτικής και μιας γραπτής ιστορίας. Δίνονται παραδείγματα από γνωστά παραμύθια: «Η κοκκινοσκουφίτσα», «Οι επτά Νάνοι», αλλά και από ταινίες που αναφέρουν οι μαθητές. Γίνεται ανάλυση του χρόνου, του χώρου, των πρωταγωνιστών, των ηρώων των ιστοριών, της πλοκής-δράσης, σύγκρουσης και της λύσης.

Η δομή ενός βίντεο/κινηματογράφησης μοιάζει με τη δομή ενός αφηγηματικού κειμένου που έχει χρόνο (πότε;), χώρο (πού;), πρόσωπα – ρόλους (ποιοι;), δράση – πράξεις (τι; δράση – αντίδραση), συναισθήματα (πώς;). Κάναμε παραλληλισμό μιας ταινίας/βίντεο/οπτικής ιστορίας με τη δομή ενός αφηγηματικού κειμένου στο σχολείο, με ένα σκέφτομαι και γράφω:

«Για την καλύτερη παραγωγή γραπτού λόγου σε επίπεδο κείμενου (και περίληψης) συστήνεται πρώτα η προφορική ανάπτυξη του θέματος, μετά η καταγραφή σε ένα πρόχειρο των λέξεων-κλειδιών και τέλος η καλύτερη οργάνωση και δόμηση ακολουθώντας τα παρακάτω σημεία καθένα από τα οποία μπορεί να γίνει μια ξεχωριστή παράγραφος. 1. Χρόνος (π.χ. Την προηγούμενη εβδομάδα, την Τετάρτη το πρωί πήγαμε εκδρομή με το λεωφορείο). 2. Χώρος (Φύγαμε από το σχολείο μας και αρχίσαμε να ανεβαίνουμε στα βουνά. Μετά από σαράντα λεπτά διασχίσαμε ένα φαράγγι και φτάσαμε στο Μοναστήρι Αρκάδι). 3. Πρόσωπα (Στην εκδρομή πήγαμε μέρος όλα τα παιδιά της Δ' Τάξης, 20 παιδιά. Εγώ ήμουν παρέα με τους φίλους μου). 4. Δράση - Πράξεις (Πέρασαμε την κεντρική είσοδο και μπήκαμε στην αυλή του μοναστηριού. Μπροστά μας ήταν η εκκλησία και οι μοναχοί μας προσκάλεσαν να μπούμε μέσα. Ανάψαμε ένα κερί και ακούσαμε κάποιους θρησκευτικούς ύμνους. Στη συνέχεια επισκεφτήκαμε το Μουσείο του μοναστηριού. Εκεί είδαμε τα άμφια των μοναχών, κειμήλια της θρησκευτικής και ιστορικής παράδοσης του μοναστηριού. Μετά πήγαμε σε μια τεράστια αίθουσα που δεν είχε οροφή. Ο δάσκαλος μας μίλησε για την ανατίναξη του μοναστηριού το 1866 από τους ίδιους τους επαναστάτες για να μην ατιμαστούν από τους Τούρκους. Έξω σε ένα δέντρο είδαμε καρφωμένα θραύσματα από την έκρηξη). 5. Συναισθήματα (Πέρασα πολύ όμορφα και θα ήθελα να πάω ξανά μαζί με την οικογένειά μου)».

Αντίστοιχα σε ένα παραμύθι σε βίντεο π.χ. «τα τρία γουρουνάκια», υπάρχει ο χρόνος (μια φορά και ένα καιρό, ημέρα κτλ.), ο χώρος (σε ένα δάσος, σε σπίτια κτλ.), οι πρωταγωνιστές (ο λύκος, τα τρία γουρουνάκια...), η δράση και η αντί-δραση (κατασκευή σπιτιών, ξεγέλασμα, πρόβλημα, λύση), ολοκλήρωση με τα συναισθήματα των ηρώων.

Σε αυτή τη συνάντηση επικεντρωθήκαμε περισσότερο στο Χώρο και τον Χρόνο των εκπαιδευτικών μας επισκέψεων μας.

Στην επόμενη συνάντηση αρχίσαμε να συζητάμε για τα Πρόσωπα/τους Ανθρώπους/τους Ηρώες της ευρύτερης περιοχής του Πρέβελι. Παρουσιάσαμε στα παιδιά βιβλία από τη

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Βιβλιοθήκη του σχολείου για την περιοχή (Κούκουνας, 2007, Ανδριανάκης, 1998, Παπαδάκης, 2010, Συλλογική Εργασία, 2011, Ewer, 2011).

Επίσης έγινε προβολή ενός 18λεπτου ερασιτεχνικού ντοκιμαντέρ που ετοίμασε ο εκπαιδευτικός Δ.Κ. για την ιστορικότητα της περιοχής, του Μοναστηρίου του Πρέβελι, με τις μαρτυρίες δρώντων ιστορικών προσώπων από το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, διαθέσιμο στο σύνδεσμο <http://youtu.be/ygnktYC2ygl> («Από τη Νέα Ζηλανδία... στη Μάχη της Κρήτης», Βίντεο διάρκειας 18' λεπτών): Περιεχόμενα: Στρατιωτικό Μουσείο Χρωμοναστηρίου (Ρέθυμνο) "Μαορί και Νεοζηλανδοί", Συμμαχικό Νεκροταφείο (Σούδα/Χανιά), "Ο Νεοζηλανδός Adrian Skilton επισκέπτεται τον τάφο ενός μέλους της οικογένειάς του", Λίμνη και Μοναστήρι του Πρέβελι, "Μνήμες της περιοχής", Μαρτυρίες (Λαμπινή Σπηλίου), "Η Αρετή και ο Γιάννης Τζαγκαράκης θυμούνται...", "Τι μάθαμε από τον πόλεμο;" (Πρωτότυπη Μουσική του μουσικονσυνθέτη Μιχάλη Ανδριτσόπουλου).

Ακολούθησε συζήτηση με τους μαθητές. Το βίντεο προσέφερε άλλη μια ευκαιρία να αναφερθούμε στην πολυ-πολιτισμικότητα την οποία βιώνουν όλοι οι μαθητές και μαθήτριες τόσο στο σχολείο μας όσο και στις κοινότητές που ζουν, στις εργασίες των γονιών τους. Άνθρωποι από τη μακρινή Νέα Ζηλανδία και την Αυστραλία είχαν άμεση σχέση ως ιστορικά πρόσωπα με την ευρύτερη περιοχή του Πρέβελι-Πλακιά στην οποία ζουν. Εξού και το ευχαριστήριο του Πρωθυπουργού της Νέας Ζηλανδίας προς τους κατοίκους της περιοχής, το οποίο βρίσκεται στο Μουσείο του Μοναστηριού του Πρέβελι.

Για μια αρχική εκπαιδευτική ερευνητική διαδικασία δώσαμε στα παιδιά δυο έντυπα για την αποδελτίωση των πληροφοριών που θα συνέλεγαν μόνοι τους στο σπίτι, από το διαδίκτυο, τους γονείς τους κτλ., και το οποίο αφορούσε τον ιδιαίτερο τόπο/χωριό στον οποίο ζουν.

Νιόλα Ζαίφου

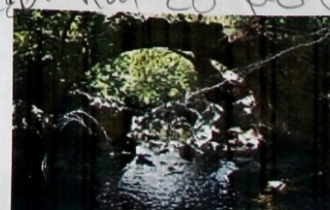
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Νιόλα.....
Ζω στο χωριό Πρέβεση..... που ανήκει στο
Δήμο Αχίου Βασιλείου του νομού Ρεθύμνης....
Ο νομός Ρεθύμνης..... βρίσκεται στην
..... Κρήτη....., το μεγαλύτερο νησί της
..... Ελλάδας.....

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Λευκόςεια, Ανώμαστο, Μαριού, Μύρθη,
Πλακιά, Ξελλιά και Γιαννιού.....

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι τα χωράφια, τα ποτάμια, τα βουνά
και τα γέφυρα.....

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
θαυμάσει τα όμορφα ποτάμια, να κάνει
περίπατο στο ποτάμι και για να δει
σειρήνη, παραλία και την λίμνη
και να δει το μοναστήρι και το μοναστήρι

Κλαρίσα

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Κλαρίσα.....

Ζω στο χωριό ... Λεγκότρεα..... που ανήκει στο
Δήμο Αθείου Βασιλείου του νομού Ρεθύμνου..

Ο νομός Ρεθύμνου..... βρίσκεται στην
Κρήνη....., το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.....

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Ο Πλακιάς, Τόσπιάνη, Ο Ασσόματος,
η Σομαρα, και τα Σελιά.....

✓ Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι η παιδική χαρά, και η εκκλησία.....
και τα δέντρα, και το πράσινο.....
χορτοίρι, και τους ζώους βαρένοιας,
ταύρους στην παιδική χαρά.....

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
δη... τα χορτοίρια, και τα βουνά, τα
πράσινα, και να περνήσουν καθαρό
αέρα.....

Περισσότερες από αυτές τις εργασίες των παιδιών για τα χωριά τους, τον τόπο της καταγωγής και διαβίωσης τους στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3Α: ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ.

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Στο δεύτερο Δελτίο αναζητήσαν περισσότερα ιστορικά, λαογραφικά, πολιτιστικά και δημογραφικά στοιχεία για καθένα από τα επτά (7) χωριά στα οποία ζούσαν οι 20 μαθητές της Δ' Τάξης: Μύρθιο, Ασώματος, Μαρσιού, Ροδάκινο, Λευκόγεια, Σελλιά, Πλακιάς.

ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Το χωριό μας: Μύρθιος
Πληθυσμός: 235 Κατοίκοι (απογραφή 2004)
Υψόμετρο: 180μ. Πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας
Πήρε το όνομά του: Το όνομα τον το πήρε πρόφανως από τη πολλή μύρτιες
Σημαντικότερες ασχολίες κατοίκων: Γεωργία, Ιζηνοτροφία, τουρισμός
Κυριότερα προϊόντα: Λάδι, Ιζηνοτροφικά.
Λίγα λόγια για την ιστορία του: Αρχικά το χωριό ήταν Ιστιομένο Ιστανά στη θάλασσα, όμως οι συχνές επιδρομές των πειρατών Ιστανά τη διαφόρα τη ενεαυρατίας αναγκασαν τους Ιστανάους να μεταφερθούν στα ψηλότερα σημεία τον λόφου. Είναι γενετήρα τον μεγάλον γλωσσόλοχου και αγώνιστή στην Ισητηική επανάσταση 1805-97 Γεωργιον Νι Χάτζηδασκω. Στη Μύρθιο από το 1881 μέχρι το 1888 λειτουργούσε ένα από το πέντε "ελληνικά" σχολείο που ιδρύθησαν στην επαρχία Αχ. Βασιλείου.

ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Το χωριό μας: Λαύματος
Πληθυσμός: Έχει πληθυσμό 207 κατοίκους
Υψόμετρο: Το χωριό είναι χτισμένο σε υψόμετρο 230μ.
Πήρε το όνομά του: Το όνομα του χωριού ανάχεται στον κεντρικό ναό του Αρχιεπισκόπου Μιχαήλ του 14ου αιώνα, το ναό δηλαδή των Αγίων Λαυκιάτων.

Σημαντικότερες ασχολίες κατοίκων: Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την γεωργία και την κτηνοτροφία.
Φιάτ... παράγει πολλά

Κυριότερα προϊόντα: Το χωριό παράγει πολλά χαρούπια, λάδι, κτηνοτροφικά και λίγα κηπευτικά.

Λίγα λόγια για την ιστορία του: ^{β)} Στα χρόνια της κατοχής οι κάτοικοι του χωριού βοήθησαν στην φυγαδεύση Ελλήνων και συμμάχων αντιστασιακών μέσω της Λίμνης του Πρέβελη όπου προσέχριζαν τα υποβρυχία των σύμμαχων. Ο Λαύματος είναι η πατρίδα των Τσαυφών Γεωργίου, Μελισσέδη, Αναχώνστη και Ιωάννη που έδρασαν κατά τις διάφορες κρητικές επαναστάσεις. Φυσικές ομορφιές του χωριού είναι το Κουρταλιώτικο Φαράγγι και το Μοναστήρι του Πρέβελη.

Περισσότερα δημογραφικά, ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία για τον τόπο διαμονής των μαθητών στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3β: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Έως τώρα εργαζόμασταν πάνω σε ευρύτερους στόχους, ένα γενικό πλάνο που αναλύουμε σε διαδοχικές συναντήσεις. Πάντα όμως *μετά από τη γενική τοποθέτηση επανερχόμαστε σε συγκεκριμένο διδακτικό στόχο*, στις πρώτες συναντήσεις για τη συνεργασία της ομάδας και την ατομική έκφραση, το χώρο και το χρόνο των επισκέψεων, στις επόμενες συναντήσεις για τα πρόσωπα/κατοίκους της περιοχής, τις δράσεις τους από το παρελθόν έως σήμερα.

Η προετοιμασία των επισκέψεων άρχισε από τα τέλη Νοέμβριου του 2013 και ολοκληρώθηκε στις αρχές Μαρτίου του 2014. Αυτή η χρονική προετοιμασία αφορούσε ταυτόχρονα σε μια εκπαιδευτική διαδικασία με τους μαθητές, όσο και στην επίλυση μιας σειράς πρακτικών θεμάτων όπως ήταν η επικοινωνία μας με το Μοναστήρι του Πρέβελη, την αρχαιολογική υπηρεσία, το κλιμάκιο της αρχαιολογικής υπηρεσίας για την αναστήλωση στο Μοναστήρι του Πρέβελη, την αναζήτηση πληροφοριών για την οργάνωση όπως ήταν για το Λιγνιτωρυχείο. Επίσης λόγω καιρικών συνθηκών σε ανοιχτούς εξωτερικούς χώρους ο προγραμματισμός μπορούσε να υλοποιηθεί καλύτερα από την Άνοιξη έως τις αρχές του Καλοκαιριού.

Πριν από την έναρξη των εκπαιδευτικών επισκέψεων στείλαμε μια υπεύθυνη δήλωση στους γονείς των μαθητών για την ανάρτηση των κινηματογραφήσεων στην εκπαιδευτική ιστοσελίδα του σχολείου μας. Όλοι οι μαθητές πήραν τη σχετική άδεια εκτός από δυο, οι οποίοι όμως συμμετείχαν κανονικά στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Επίσης πριν από κάθε επίσκεψη δίνουμε στους μαθητές ενημερωτικό σημείωμα-υπεύθυνη δήλωση για τη συμμετοχή του παιδιού στη συγκεκριμένη επίσκεψη.

Η προετοιμασία κάθε επίσκεψης υλοποιούνταν με τους μαθητές ως ερευνητές και ενεργούς επισκέπτες με στόχους, δεν ήταν απροετοίμαστες χωρίς στόχους εκδρομές. Έτσι παρουσιάσαμε στους μαθητές *τις βασικές αρχές μιας εκπαιδευτικής έρευνας μέσα από τη βιβλιογραφία αλλά και την ασφαλή χρήση του διαδικτύου, τις μηχανές αναζήτησης με λέξεις κλειδιά και σε επιμέρους κατηγορίες: «ιστός»/"κείμενα», «εικόνες», «βίντεο», «χάρτες».* Παρακάτω παρουσιάζουμε τη διαδικασία που ακολουθήσαμε για την εκπαιδευτική επίσκεψη στην Αρχαιολογική Αναστήλωση του Μοναστηριού του Πρέβελη. Παρόμοια εκπαιδευτική διαδικασία ακολουθήσαμε και στις τρεις επισκέψεις. Το καινοτόμο πρόγραμμα είχε πολλές άγνωστες και σύνθετες πτυχές αλλά πάντα ενδιαφέρουσες πτυχές για όλους εμάς, μαθητές και εκπαιδευτικούς που το υλοποιήσαμε.

Α΄ Επίσκεψη: Η Αρχαιολογική Αναστήλωση στο Μοναστήρι του Πρέβελη

Οι εκπαιδευτικές έρευνες σημειώνουν ότι στην εκπαίδευση η εκπαιδευτική διαδικασία και το εκπαιδευτικό αντικείμενο μοιράζονται ισόρροπα τη μάθηση. Για την προετοιμασία της επίσκεψης σε γενικές γραμμές εργαστήκαμε ως εξής. Οι 20 μαθητές χωρίστηκαν σε 4 ομάδες, για πρακτικούς λόγους ανάλογα με το χωριό στο οποίο ζούσαν ή εκείνοι που μπορούσαν να συναντηθούν εκτός σχολείου ώστε να συνεργαστούν. Κάθε ομάδα είχε ένα αντικείμενο: η Α΄ Ομάδα τα Υλικά μιας αρχαιολογικής αναστήλωσης με διάκριση ανάμεσα στα αρχαιοελληνικά ευρήματα από τα βυζαντινά, η Β΄ Ομάδα τα Εργαλεία, η Γ΄ Ομάδα τις τεχνικές, και η Δ΄ Ομάδα που μόνοι τους σκέφτηκαν να προσθέσουν οι μαθητές μας τους Εργαζόμενους.

Αφού τους δείξαμε με προβολέα την ερευνητική χρήση του διαδικτύου με λέξεις κλειδιά και τις δυνατότητες που είχαν για αναζήτηση σε κείμενο-φωτογραφία-βίντεο κτλ., τους ζητήσαμε να συλλέξουν πληροφορίες για το αντικείμενο της ομάδας τους. Σε κάθε ομάδα ορίστηκε ένας συντονιστής. Την επόμενη ημέρα έφεραν στο σχολείο το υλικό που είχαν συγκεντρώσει και το παρουσίασαν στην ολομέλεια της τάξης. Στη συνέχεια κάθε ομάδα προσπάθησε να διαμορφώσει σύμφωνα με το συγκεντρωμένο τους υλικό, τις ερωτήσεις εκείνες που θα ήθελαν να ρωτήσουν στην επίσκεψη. Από όλη αυτή τη διαδικασία διαμορφώθηκαν ερωτήσεις που τα παιδιά ρώτησαν τη μηχανικό της αναστήλωσης κ. Κυριακή, τον αρχιεργάτη του συνεργείου κ. Δημήτρη και τους υπόλοιπους εργαζόμενους της αναστήλωσης. Αυτή η σκηνοθετημένη ματιά αποτέλεσε το σκελετό ενός εκπαιδευτικού ερασιτεχνικού ντοκιμαντέρ. Παρακάτω ενδεικτικές γραπτές ερωτήσεις που προετοίμασαν ανά ομάδα:

Α΄ Ομάδα: Εισαγωγικές Ερωτήσεις/Υλικά/Υλη

Πότε χτίστηκε το μοναστήρι;

Ποια υλικά χρησιμοποίησαν για το χτίσιμο;

Πώς τα μετέφεραν;

Ποια υλικά χρησιμοποιείτε για την αναστήλωση;

Πόσο διαρκούν τα υλικά;

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Β' Ομάδα: Εργαλεία/Μέσα

Ποια εργαλεία χρησιμοποίησαν για να το κτίσουν;

Ποια εργαλεία χρησιμοποιείτε για την αναστήλωση;

Που τα βρίσκετε;

Γ' Ομάδα: Τέχνη/Τεχνικές

Ποιες τεχνικές εφαρμόζετε στην πέτρα και στο ξύλο;

Με ποια σειρά εκτελείτε τις εργασίες;

Δ' Ομάδα: Άνθρωπος/Συνεργείο της Αρχαιολογίας

Πόσο καιρό εργάζεστε στη συντήρηση/αναστήλωση των αρχαιοτήτων και ιδιαίτερα του Μοναστηριού του Πρέβελι;

Πώς αισθάνεστε για τη δουλειά σας;

Πόσες ώρες εργάζεστε;

Δουλεύετε ομαδικά;

Σας αρέσει η δουλειά σας;

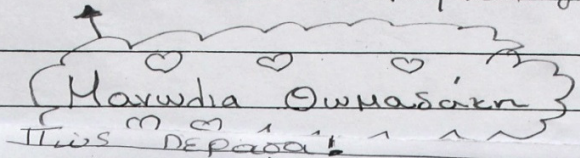
Εκτός από την καταγραφή των υλικών-εργαλείων-τεχνικών, από το διάλογο της ύλης με τον άνθρωπο, αναζητήθηκαν ηθικά παραδείγματα και αξίες. Οι συνομιλητές μας στο Μοναστήρι ανέδειξαν τέτοια θέματα για τους μαθητές, όπως το σεβασμό τους για την χειρωνακτική εργασία των παλαιότερων γενεών, αξίες που σμιλεύει και ο ποιητής: «*Λέμε, και τό διαπιστώνουμε κάθε μέρα, ότι ζοῦμε σ' ἓνα χάος ἠθικό. Κι αὐτό, τή στιγμή πού ποτέ ἄλλοτε ἠ κατανομή τῶν στοιχείων τῆς ὑλικῆς μας ὕπαρξης δέν ἔγινε μέ τόσο σύστημα, τόση στρατιωτική θά ἔλεγα τάξη, τόσον ἀδυσώπητο ἔλεγχο. Ἡ ἀντίφαση εἶναι διδακτική. Ὅταν σέ δύο σκέλη τό ἓνα ὑπερτροφεῖ, τό ἄλλο ἀτροφεῖ. Μία ἀξιέπαινη ροπή νά συνενωθοῦν σέ ἐνιαία μονάδα οἱ λαοί τῆς Εὐρώπης, προσκόπτει σήμερα στήν ἀδυναμία νά συμπέσουν τά ἀτροφικά καί τά ὑπερτροφικά σκέλη τοῦ πολιτισμοῦ μας. Οἱ ἀξίες μας οὔτε αὐτές δέν ἀποτελοῦν μία γλώσσα κοινή» (Οδυσσεύς Ελύτης, απόσπασμα από την ομιλία του στην απονομή του Νόμπελ).*

Μετά από κάθε επίσκεψη όταν επιστρέψαμε στο σχολείο, συνήθως την επόμενη μέρα, αφιερώναμε μια ή δύο ώρες ώστε οι μαθητές να αποτυπώσουν με χρώματα και γραπτό

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

λόγο τις εικόνες που θυμούνταν, τα νοήματα που απέκτησαν.

Με εντυπωσίασε το μοναστήρι. Μου άρεσε πολύ που πήγαμε και είδαμε τα ελάφια, που είδαμε τα παχύνια. Είδαμε (που) πως φτιαχνάν τους τοίχους. Μου άρεσε που πήγαμε στο παλιό μοναστήρι. Μου άρεσε πάρα πολύ που είδαμε τον παλιό κούρνο. Γενικά ήταν πολύ ωραία

Μου άρεσε πολύ! Μου έκανε πιο πολύ εντύπωση που το έκαναν ολόιδιο! Ακριβώς όπως πριν καταστραφεί. Είδαμε κάτω από το μοναστήρι ζώα! Παχύνια, πουλιό ελάφια και λάμα! Μας έδειξαν πως φτιαχνουν τοίχους και στέγες. Μετά πήγαμε στο άλλο μοναστήρι που τα βίβρα παλιό ενώ δεν είναι πιο παλιό! Μας εξήγησε ένας παλιός ιστορικός για αυτό. Στο τέλος είδαμε και ελάφια

Μου άρεσε πάρα πολύ στη μονή πρέσβη να βλέπω τους εργατές να δουλεύουν. Μου άρεσε πιο πολύ να βλέπω τα ζώα να εργάζονται και έρχεται σε μια κουκουναριά χρήματα και έκανε μια ευχή.

5/6/2014
Στην εκδρομή που πήγαμε στη Μονή σου Πρέσβη μου έκαναν εντύπωση τα ζώα που ήταν εκεί και όταν μας έδειξαν πως φτιαχναν την αναστήλωση.

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Εμένα μου άρεσε εκεί που εφείαταν
τα ζώα στο μοναστήρι και η
αναστήλωση. Ο φούρνος που έμεινε με
εξαιρετική και σκεπή ησαν
Μετα παραξενιά όπως και κάποιες
αίγες στο παλιό μοναστήρι μου είχαν
επιψηφιστεί το μουσείο και το εκθεσιακό.
Στο μοναστήρι μου άρεσαν τα ζώα
και τα παλιά
ονομα : Παναγιώτης

Όταν πήγαμε στο Μοναστήρι του Πρέβεστη
είδα μια μεγάλη κουκουριά κι από
κάτω έβλεπαν λεγόμενα είδωλα, κότες,
πριεστέρια, δυο λαμά, ένα πρόβατο. Ήρθε ο
παπός και μας έδωσε ένα μικρό σοκολατάκι και
μετά πήγαμε καθού και είδαμε τους 5 ερχόμενους
που σουλεύανε γιατί είχε γίνει σεισμός και
είχε χυθεί το μυστικό. Κι βρήκαμε ένα κουκούρι
και μπισκότο.

Μου έκανε εντύπωση, ο φούρνος που
ακόμα υψιχρότατα και το δεύτερο των
ευχών.

Μου άρεσαν πάρα πολύ και τα παχιά
και τα άλλα ζώα που ήταν εκεί.
Μελίνα

Μου άρεσε στο μοναστήρι που μας έδειξαν πως αναστήλωσαν
το μοναστήρι. Μετά μας έδειξαν πως ξεφλουδίζουμε ένα κυπαρίσσι
και μου άρεσε πάρα πολύ να ξεφλουδίσω κυπαρίσσι. Ύστερα μας έδειξε
ο κύριος Μίχης πως να πελεκώμε μια πέτρα και να την κάνουμε
ομοιόμορφη.

Περισσότερα από τις εμπειρίες των μαθητών από την επίσκεψη στην αρχαιολογική αναστήλωση στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΠΡΕΒΕΛΗ.

Η βιντεοσκοπημένη βιωματική εκπαιδευτική επίσκεψή μας στην Αρχαιολογική Αναστήλωση του Μοναστηριού του Πρέβελη είναι διαθέσιμη στο σύνδεσμο <http://youtu.be/WGdwLkoi2BI> (βίντεο διάρκειας 12' λεπτών).

Β' Επίσκεψη: Το Λιγνιτωρυχείο στον Παλιγκρεμο

Πριν από την επίσκεψη στο Λιγνιτωρυχείο (και κάθε επίσκεψη) οι εκπαιδευτικοί επισκεφτήκαμε το χώρο για να βεβαιωθούμε για την πρόσβαση και την ασφάλεια των μαθητών. Σε αυτή την επίσκεψη αποφασίσαμε να συμμετέχουν μόνο έξι μαθητές. Δεν υπήρξε καμία δυσκολία, ενώ δυο παιδιά είχαν πάει ήδη με τους γονείς τους.

Για την προετοιμασία της επίσκεψής μας στο Λιγνιτωρυχείο στην περιοχή του Παλιγκρεμου, σε απόσταση περίπου πεντακόσια μέτρα από το σχολείο μας, ακολουθήσαμε παρόμοιες ερευνητικές διαδικασίες και προετοιμασία, όπως αυτές που αναφέραμε παραπάνω για την αναστήλωση του Μοναστηριού. Βασικά ζητήματα ήταν το οικολογικό περιβάλλον της περιοχής του Πλακιά και ιδιαίτερα του μονοπατιού μέχρι τις στοές, η παρουσία των ανθρώπων στην περιοχή, η αλληλεπίδραση ανθρώπου και περιβάλλοντος, τα είδη της χλωρίδας και της πανίδας, η χαρά και το νόημα της φύσης, η ιστορικότητα της περιοχής, η ομαδική συνεργασία, η ατομική έκφραση, η εμπειρική γνώση βασισμένη σε μια θεωρητική προεργασία, η δημιουργία προσωπικών νοημάτων.

Οι μαθητές μας σε αυτή την επίσκεψη αλλά και στις άλλες, ακολουθώντας το προσχέδιο της εργασίας αλλά και αλληλοεπιδρώντας και αυτοσχεδιάζοντας, έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη μορφολογία, τα φυτά αλλά και τις στοές με το ορυχείο. Μετά από την επίσκεψη αναζήτησαν συμπληρωματικές πληροφορίες για την εξόρυξη του κάρβουνου, τη μεταφορά του και το ορυχείο σε μια μικρή συνέντευξη με τον κ. Μανόλη Καλατζιδάκη, τον ευχαριστούμε.

Σε δεύτερο επίπεδο σε όλες τις επισκέψεις οι μαθητές μας πάντα έδειχναν ενδιαφέρον και για την καταγραφή της εικόνας, τα πλάνα, τις σκηνές, και αργότερα το μοντάζ και την προβολή της.

Μετά από την επίσκεψη οι έξι μαθητές μας έγραψαν:

Εμένα μου αρέσει πολύ
χρόνια μία στο ~~στο~~ σπήλαιο. Τρίμετα
όλο μου αρέσει πολύ. Ο ήλιος να ξανα
παύ. Έτσι ακόμα και συζητούμε.
Ήταν πολύ φρούτα. Είδαμε, ακούσαμε,
μυρισμένοι.

Αρμαντο
Πήγαμε στο παλιό και μετά προχάσαμε
και πήγαμε σε μια σπηλιά, ~~και~~ πήγαμε
στο σάδι και τραμάγαμε πολύ ~~και~~
Μετά βγήκαμε από την σπηλιά και είδαμε
τη θάλασσα. Έτσι θίκα Isolda

Πήγαμε στον Παλιό Κρεμο. Στην αρχή που
πήγαμε στην παραλία βγάλαμε βινέο.
Μετά πήγαμε στην σπηλιά περπατούσε μέσα
στην σπηλιά και φοβότανε παρα πολύ.
Μόστρα πήγαμε σε μια άλλη σπηλιά
και ήταν πολύ σκοτεινή και ~~και~~ ~~και~~
όλοι παρα πολύ. Η στάθμη του νερού ~~και~~

Περισσότερα από τις εμπειρίες των μαθητών μας από την επίσκεψη στο Λιγνιτωρυχείο στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΛΙΓΝΥΤΩΡΥΧΕΙΟ ΣΤΟΝ ΠΑΛΙΓΚΡΕΜΟ.

Η βιντεοσκοπημένη από αυτή τη βιωματική εκπαιδευτική επίσκεψη στο Λιγνιτωρυχείο στον Παλιγκρεμο είναι διαθέσιμη στο σύνδεσμο: <http://youtu.be/Hq4dAMy0gSU> (βίντεο διάρκειας 8' λεπτών).

Γ' Επίσκεψη Το Οικολογικό Περιβάλλον στο Κουρταλιώτικο Φαράγγι και στο Δέλτα του Πρέβελη

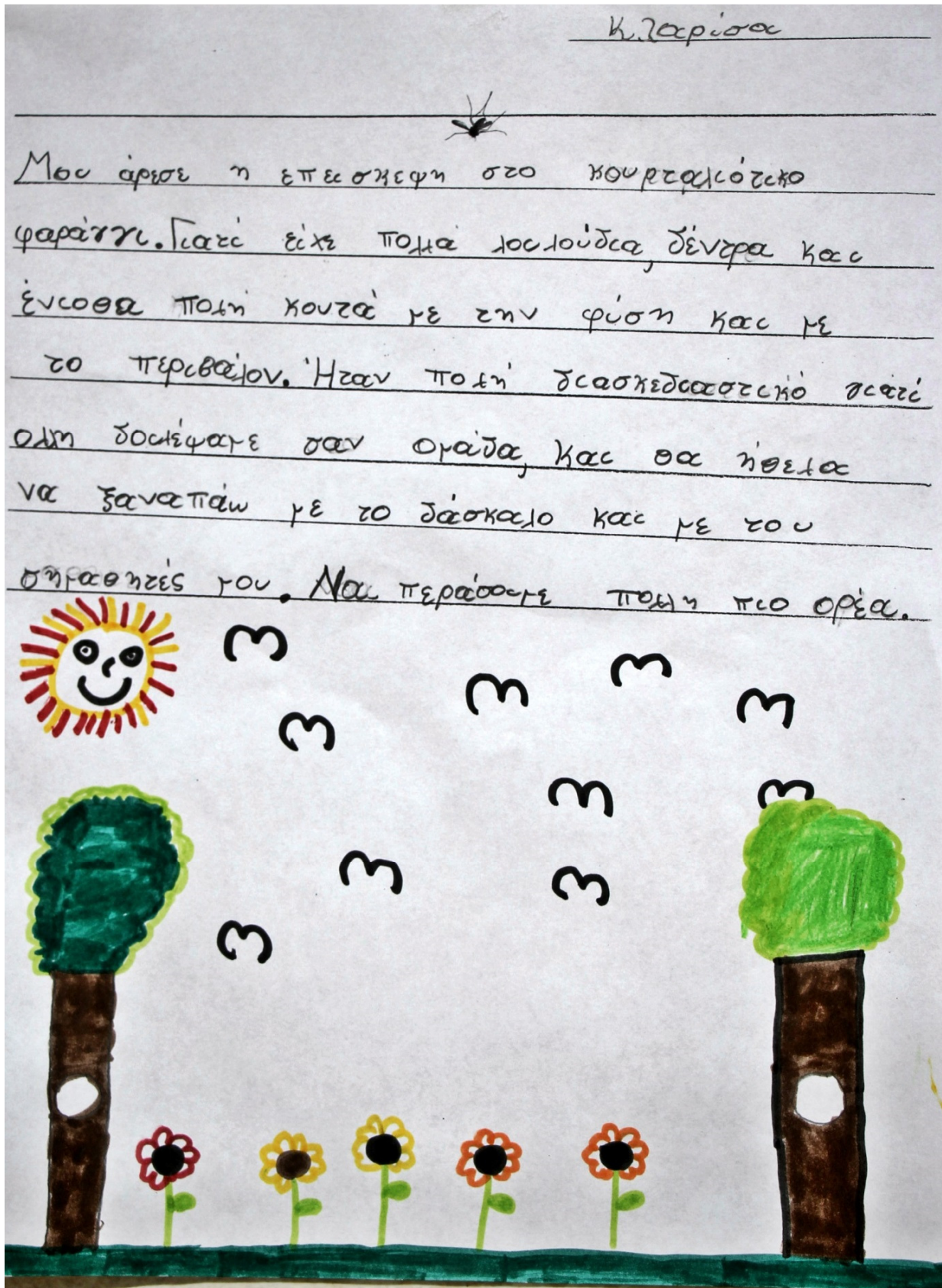
Σε όλες τις φάσεις του προγράμματος ζητούσαμε την ανατροφοδότηση από τους μαθητές, τις εμπειρίες, τις εικόνες, τα νοήματα που ανέπτυξαν. Ο κόσμος μας δημιουργείται από εμάς τους ίδιους. Πολλά παιδιά δεν είχαν επισκεφτεί τις πηγές στο Κουρταλιώτικο Φαράγγι ούτε το Δέλτα του Πρέβελη. Ακόμη περισσότερο, αναφέραμε στην αρχή πως ένας μαθητής έγραψε ότι «*το Κουρταλιώτικο φαράγγι για εμένα σημαίνει ο δρόμος που πάμε στο Ρέθυμνο*». Η επίσκεψη σε αυτό το θαυμάσιο περιβάλλον δείχνει το δρόμο για την εκπαίδευση και το σχολείο στην πανέμορφη περιοχή του Πλακιά μέσα από μια ανεπτυγμένη *οικολογική εκπαιδευτική συνείδηση*. Θα πρέπει όμως να δημιουργήσουμε αυτή τη μόρφωση, να την επιλέξουμε, να την αναδείξουμε, να την αφήσουμε στις εμπειρίες των παιδιών.

Κατεβήκαμε στο βάθος του φαραγγιού, ακούσαμε χίλιους ήχους, μυρίσαμε την άνοιξη, πλημυρίσαμε από τα νερά της, αγγίξαμε τη φύση. Μας δίδαξε. Για την ανάπτυξη των αισθήσεων και την παρατήρηση περιγράψαμε παραπάνω στις πρώτες μας συναντήσεις αρκετούς από τους τρόπους και τις ασκήσεις που κάναμε.

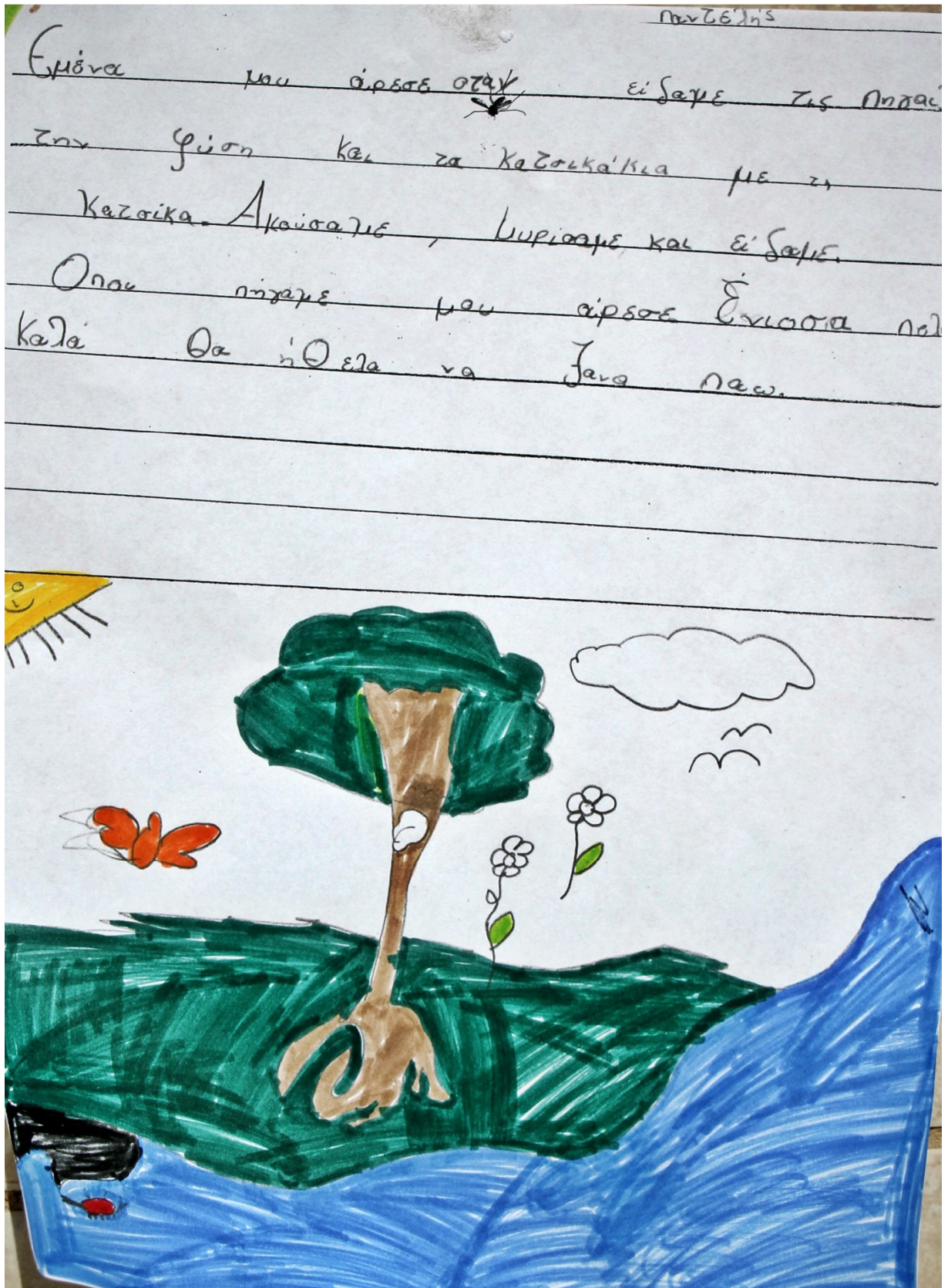
Η ευρύτερη περιοχή του Πλακιά προσφέρει όλες τις δυνατότητες στο σχολείο, ώστε να αναπτύξει περισσότερο την οικολογική συνείδηση των μαθητών με την ενεργή συμμετοχή της ευρύτερης κοινότητας. το σχολείο θα μπορούσε για παράδειγμα να ενταχθεί στο πρόγραμμα «Οικολογικά Σχολεία» το οποίο αποτελεί ένα διεθνές εγχείρημα για τη σταδιακή εφαρμογή των αρχών της αειφορίας στη σχολική πραγματικότητα. Αυτό θα απαιτούσε την αναμόρφωση του κτιρίου και του προαύλιου χώρου του. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προγράμματος που θα το καθιστούσαν καινοτόμο θα ήταν ο αυτοδιαχειριστικός του χαρακτήρας, η εμπλοκή της συνολικής σχολικής κοινότητας, η διαμόρφωση στρατηγικής, η συλλογική δράση και η σύνδεση του σχολείου με τις τοπικές κοινότητες των μαθητών. Το παρόν εκπαιδευτικό πρόγραμμα επισημαίνει την ανάγκη το σχολείο του Πλακιά να στραφεί στην ανάδειξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, την

αναζήτηση της πορείας μιας φυσιογνωμίας ενός αιεφόρου σχολείου. Πόσα σχολεία στη χώρα μας έχουν τη δυνατότητα να βρίσκονται σε ένα οικολογικό περιβάλλον όπως αυτό της περιοχής του Πλακιά-Πρέβελη; Αλλά ταυτόχρονα πόσο δυσάρεστη είναι η σημερινή κατάσταση του σχολείου να αντιμετωπίζεται ομοιόμορφα όπως όλα τα σχολεία της Ελλάδας στα κτίρια, στην ασφαλτόστρωση της αυλής, στη συμμετοχή των μαθητών στους κήπους, στα εκπαιδευτικά προγράμματα; Ενδεικτικές βιβλιογραφικές παραπομπές προς αυτή την κατεύθυνση (Φλογαΐτη, 2006, 2008, Δασκαλάκης, 2010).

Αυτή η κατάσταση θα μπορούσε να αλλάξει μόνο όταν η φύση γίνει η εκπαιδευτική μας επιλογή επιθυμώντας τις αξίες εκείνες που θα την αντανακλούν: «Μια μέρα το παρελθόν μας θα μας αιφνιδιάσει με τη δύναμη της επικαιρότητάς του. Δε θα 'χει αλλάξει εκείνο αλλά το μυαλό μας. Ένα ψήλωμα νοητό, που θα χρειαστεί να το ξανανεβούμε για να εκτιμήσουμε σωστά τις διαστάσεις των πραγμάτων γύρω μας... Τότε μόνον θα καθαρίσει το τοπίο, για να φανούν οι σταθερές που το συνέχουν. Οι άνθρωποι θα πάψουν να 'ναι απλώς φορείς ηθών και εθίμων, και οι θάλασσες ανάμεσα στους άγριους βράχους θ' αποκτήσουν την προέκταση την ηθική που θέλησε ο συγγραφέας, δοκιμάζοντας να συνθέσει τα φυσικά στοιχεία με τον τρόπο που θα το έκανε για ένα ιδεόγραμμα» (Ελότης, 1995, σελ. 62). Οι μαθητές μας μετά από τη βιωματική διαδρομή μας είπαν:

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Μελίτα Παπαδάκη

Πέρασα υπέροχα στο φαράγγι του Κουρταλίου.

Αυτό που μου άρεσε πιο πολύ από όλα ήταν ο καταράκτης κάτω από τον βράχο, φερόταν σαν έναν μεγάλο κύκλο.

Έγινε χαλαρή και υφρέια, ειδικά όταν άκουγα τους καταράκτες!

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Περισσότερα από τις εμπειρίες των μαθητών στο Φαράγγι και στο Δέλτα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΚΟΥΡΤΑΛΙΩΤΙΚΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΛΤΑ ΤΟΥ ΠΡΕΒΕΛΗ.

Η βιντεοσκοπημένη από τη βιωματική εκπαιδευτική επίσκεψη στο Οικολογικό Περιβάλλον στο Κουρταλιώτικο Φαράγγι και στο Δέλτα του Πρέβελη είναι διαθέσιμη στο σύνδεσμο: http://youtu.be/L4umd_0gIU (βίντεο διάρκειας 10 λεπτών).

Κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής του εκπαιδευτικού προγράμματος δεν αντιμετωπίσαμε σοβαρά προβλήματα. Υπήρξε μια μικρή χρονική διακοπή το Μάρτιο επειδή η Δ' Τάξη είχε αναλάβει τη σχολική γιορτή της 25^{ης} Μαρτίου και η έλλειψη χρόνου δεν μας επέτρεψε να επισκεφτούμε το Λαογραφικό Μουσείο Σπηλίου. Όμως οι μαθητές μας ήδη είχαν εργαστεί συστηματικά και σε έκταση. Επίσης είχαμε κάποιες μικρές τεχνικές δυσκολίες. Σε αντίθεση με την καταγραφή του βίντεο στην αρχαιολογική αναστήλωση του Μοναστηριού του Πρέβελη που έγινε με καλό εξοπλισμό, στις άλλες δυο επισκέψεις που δεν υπήρξε αυτή η δυνατότητα χρησιμοποιήσαμε μια απλή φωτογραφική μηχανή compact. Όμως πάντα ως εκπαιδευτικοί και εκπαιδευόμενοι σημαντικό δεν είναι μόνο το αποτέλεσμα αλλά και η διαδικασία μάθησης!

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ήταν ένα όμορφο και δημιουργικό ταξίδι για όλους μας! Ευχαριστούμε τους μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Πλακιά, τους μαθητές της Δ' Τάξης, το Διευθυντή κ. Χαράλαμπο Γασπαράκη, όλους τους συνάδελφους εκπαιδευτικούς, την 28η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και την αρχαιολογική υπηρεσία, την αρχαιολόγο κ. Αναστασία Φιολιτάκη, τη μηχανικό κ. Κυριακή, τον αρχιεργάτη κ. Δημήτρη και όλο το συνεργείο του Πρέβελη, το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του Σχολείου, το ΚΤΕΛ Ρεθύμνου-Χανίων και ιδιαίτερα τον οδηγό κ. Σταύρο Δεβεράκη, όλους τους συντελεστές και συνεργάτες του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Οι 20 μαθητές/τριές που έλαβαν μέρος οι υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί του προγράμματος

Δρ Δημήτριος Κουτάντος

Κώστας Κυριακίδης

Βιβλιογραφία

- Barthes, R. (1988) *Εικόνα – Μουσική – Κείμενο*. (μτφρ. Γ. Σπανός). Αθήνα: Πλέθρον.
- Barthes, R. (2002) *Ο Φωτεινός Θάλαμος*. Αθήνα: Ράππα.
- Ewer, P. (2011) *The Battle of Crete - The Untold Stories*. Australia: Australian Army Campaigns Series: Book 1.
- Gobritch, E. (1998) *Το Χρονικό της Τέχνης*. Αθήνα: Μορφωτικό ίδρυμα Εθνικής Τραπέζας.
- Kress, G. & van Leeuwen, T. (1996) *Reading Images. The Grammar of the Visual Design*. London: Routledge.
- Kress, G. & van Leeuwen, T. (2001) *Multimodal Discourse*. London: Arnold.
- Schneider, S. (2006) *1001 Ταινίες που Πρέπει να Δείτε πριν Πεθάνετε*. Αθήνα: Κοχλίας.
- Sontag, S. (1993) *Περί Φωτογραφίας*. (μτφρ. Η. Παπαϊωάννου). Αθήνα: ΦΩΤΟγράφος.
- Sontag, S. (2003) *Παρατηρώντας τον Πόνο των Άλλων*. (μτφρ. Σ. Βελέντζας). Αθήνα: ΦΩΤΟγράφος.
- van Leeuwen, T. (1999) *Speech, Music, Sound*. London: Macmillan.
- Ανδριανάκης, Μ. (1998) *Ιερά Σταυροπηγιακή και Πατριαρχική Μονή Πρέβελη*. Ιδιωτική έκδοση.
- Δασκαλάκης, Π. (2010) *Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Οικολογικά Σχολεία – Μια πρόταση για ένα αειφόρο σχολείο*. Στο: Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συμποσίου «Το αειφόρο σχολείο του παρόντος και του μέλλοντος».
- Ελύτης, Ο. (1995) *Εν Λευκώ, Τέταρτη Έκδοση*. Αθήνα: Ίκαρος.
- Κούκουνας, Δ. (2007) *Η Μάχη της Κρήτης*. Αθήνα: Εκδ. Μέτρον.
- Παπαδάκης, Α. (2010) *Ο Πλακιάς του Χθες*. Ρέθυμνο: Γραφικές Τέχνες Καραγιαννάκη.
- Πουρκός, Μ. & Κατσαρού Ε. (επιμ.) (2011) *Βίωμα, Μεταφορά και Πολυτροπικότητα. Εφαρμογές στην Επικοινωνία, την Εκπαίδευση, τη Μάθηση και τη Γνώση*. Αθήνα: Νησίδες.
- Σπανάκης, Σ. (1993) *Πόλεις και χωριά της Κρήτης στο πέρασμα των Αιώνων*. Ηράκλειο: Γραφικές Τέχνες-Γ. Δετοράκης.
- Συλλογική Εργασία (2011) *Χωριά της π. Επαρχίας Αγίου Βασιλείου Ρεθύμνου, Τόμος Δ΄*. Ρέθυμνο: Εκδ. Επιστημονικού Συνεδρίου.
- Ταρκόφσκι, Α. (1987) *Σμιλεύοντας το Χρόνο*. (μτφρ. Σεραφείμ Βελέντζας). Αθήνα: Νεφέλη.
- Φλογαίτη Ε. (2006). *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Χοντολίδου, Ε. (1999), *Εισαγωγή στην Έννοια της Πολυτροπικότητας, Γλωσσικός Υπολογιστής, Θεσσαλονίκη, τόμος 1, τεύχος 1, 115-117*.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΛΑΚΙΑ ΠΟΥ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014 ΕΙΧΑΝ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΕΝΑ ΓΟΝΕΑ ΑΠΟ ΑΛΛΗ ΧΩΡΑ

α/α	ΤΆΞΗ/ΧΩΡΑ	A	B1	B2	Γ	Δ	Ε1	Ε2	Στ1	Στ 2	
1	Αλβανία	3	3	5	7	8	2	3	2	5	
2	Γερμανία- Ουγγαρία	1									
3	Γερμανία				1					1	
4	Μολδαβία	1						1	1	1	
5	Ολλανδία	1				1	1				
6	Ουαλία	1					1				
7	Ρωσία	1			1		1				
8	Σκωτία			1							
9	Ιταλία				1			1			
10	Πολωνία				1						
11	Γαλλία				1						
12	Αγγλία								1		
13	Λιθουανία									1	
14	Αυστρία									1	
15	Ρουμανία					1	1				
16	Σερβία		1				1				
17	Ελβετία		1								
	Σύνολο	8	5	6	12	10	7	5	4	9	66
	Σύνολο τάξης	21	16	18	21	21	14	17	13	15	156

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ	

Ημερομηνία **27/11/2013**

Αριθ. Πρωτ.

Σχ. Έτος: **2013-2014**

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ: Δ.Σ. ΠΛΑΚΙΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Δ/ΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ

ΤΗΛ. **2832031291**

ΔΗΜΟΣ / ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ : ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

FAX : **2832031291**

Email : **mail@dim-plakia.reth.sch.gr**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: **15**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: **156**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ: **ΓΑΣΠΑΡΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ**

ΠΕ: 70

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ:

ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ – ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΛΑΚΙΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΤΗ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΡΑΞΗ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ:

Αρ. Πράξης	Ημερομηνία

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ		
ΜΟΝΟ ΠΡΩΙ	ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑ	ΜΟΝΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΚΑΙ EMAIL ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΩΡΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΩΡΑΡΙΟΥ (για etwinning μόνο)	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)
ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ kk72salonika@gmail.com	70		ΝΑΙ	

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ

ΚΟΥΤΑΝΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ koutantosdimitri@hotmail.com	70		ΝΑΙ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗ-ΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ UNIVERSITY OF BIRMINGHAM

ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ : **20** ΑΓΟΡΙΑ: **11** ΚΟΡΙΤΣΙΑ: **9**

ΑΜΙΓΕΣ ΤΜΗΜΑ:	Δ' ΤΑΞΗ	ΜΕΙΚΤΗ ΟΜΑΔΑ:	
---------------	----------------	---------------	--

Συνάντηση ομάδας:

ΗΜΕΡΑ:	ΩΡΑ:	ΤΟΠΟΣ:
ΤΡΙΤΗ	6^η	ΤΑΞΗ

ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ; ΝΑΙ / ΟΧΙ (Αν όχι δημιουργήστε ένα εφέτος)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α. ΥΠΟΘΕΜΑΤΑ (ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΘΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΤΕ) :

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

- 1) Μελέτη της τοπικής ιστορίας
- 2) Λαϊκή παράδοση
- 3) Φυσικό περιβάλλον
- 4) Μεθοδολογία έρευνας

Β. ΠΟΙΟΥΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΒΑΛΑΤΕ; (γράψτε συνοπτικά τους πιο σημαντικούς)

- 1) Γνωριμία των μαθητών με το ιστορικό-πολιτιστικό-οικολογικό περιβάλλον της περιοχής τους, ώστε μέσω του σεβασμού να καταδειχθεί η ανάγκη προστασίας του
- 2) Μύηση στην έρευνα, έλεγχος πληροφοριών, σύνθεση στοιχείων, ομαδική εργασία, ανάπτυξη υπευθυνότητας, κατανομή ρόλων και αρμοδιοτήτων ,ατομική έκφραση
- 3) Να μπορούν να σχεδιάζουν και να οργανώνουν επισκέψεις σε χώρους από τους οποίους μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες για τον τόπο τους.
- 4) Να ασκηθούν στην δημιουργία γραπτού κειμένου που να αναφέρεται σε συγκεκριμένο θέμα

Γ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ:

- 1) **Βιωματική-Εμπειρική μέθοδος:** Μέσω αυτής ο μαθητής κατασκευάζει τη γνώση, τις ικανότητες και τις αξίες από την άμεση εμπειρία
- 2) **ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ :** ΜΟΝΗ ΠΡΕΒΕΛΗ – ΚΟΥΡΤΑΛΙΩΤΙΚΟ ΦΑΡΑΓΓΙ – ΠΑΛΙΟ ΛΙΓΝΙΤΟΥΡΧΕΙΟ ΠΛΑΚΙΑ – ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΠΗΛΙΟΥ
- 3) **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ:** ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ – ΕΠΙΤΟΠΟΥ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Δ. ΠΕΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

- 1) ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - Οικολογία
- 2) ΙΣΤΟΡΙΑ - Πολιτισμός
- 3) ΓΛΩΣΣΑ - Κείμενο

Ε. ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΤΗΝ ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ (20- 25 ΔΙΩΡΑ)

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Η χρονική εξέλιξη του προγράμματος
(διερεύνηση θέματος, επεξεργασία, υλοποίηση δράσεων, επισκέψεων, παρουσίαση κλπ)

1ος ΜΗΝΑΣ	Προβληματισμός και καταγιγισμός ιδεών
2ος ΜΗΝΑΣ	Συλλογή υλικού πληροφοριών και σχεδιασμός δραστηριοτήτων
3ος ΜΗΝΑΣ	Επεξεργασία υλικού πληροφοριών και υλοποίηση δραστηριοτήτων και επισκέψεων
4ος ΜΗΝΑΣ	Επεξεργασία υλικού πληροφοριών και υλοποίηση δραστηριοτήτων και επισκέψεων
5ος ΜΗΝΑΣ	Οργάνωση παρουσίασης Αξιολόγηση προγράμματος

Αριθμός προβλεπόμενων επισκέψεων 4

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για την έγκριση του προγράμματος μαζί με το έντυπο υποβάλλεται και αντίγραφο της πράξης του συλλόγου

ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3α: ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

 ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Μαριλίνα.....

Ζω στο χωριό Ροδάκινο..... που ανήκει στο
Δήμο Αγίου Βασιλείου του νομού Ρεθιμνίου
Ο νομός Ρεθιμνίου..... βρίσκεται στην
Κρήνη....., το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.....

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Σελιά, Αχ. Λο. Ι. Κων. Σ., Καρ. Σ. Κ. Α., Αχγουσε,
Αχ. Λο., Βασιλ. Κος, Πλακιάς, Αδ. Μασω.
.....

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι η θάλασσα.....
.....
.....

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
Κανή, Μπάνι, Ρο. Σ. Πεντακάθαρος
Θαλάσσις που έχουμε.....
.....

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Αρμάντο Γκούκα
Ζω στο χωριό Μύρθιος που ανήκει στο
Δήμο Αχίου Βασιλίου του νομού Ρεθύμνου.
Ο νομός Ρεθύμνης βρίσκεται στην
Κρήτη, το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Σέλλια, Λευκόχια, Δαμνάρι, Πλακιά,
Μαριού, Κω. Φαρέι, Ασημάτος, Πρέβελη, Ξουδα,
Ροδακίνο.

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι ότι στην τής Μύρθιος είναι μια
μεγάλη Εκκλησία και ότι γύρω μας
έχει πολλά βουνά.

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
δεί τη μεγάλη εκκλησία και γενικά
το χωριό γιατί είναι πολύ ωραίο.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Μαριλίας.....
Ζω στο χωριό Ροδάκινο..... που ανήκει στο
Δήμο Αχίου Βασιλείου του νομού Ρεθύμνης
Ο νομός Ρεθύμνης..... βρίσκεται στην
Κρήνη....., το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.....

Αλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Ξελοιά, Αχ. Λοσ, Ι. Παναγής, Καλη. Σ. Κ. Λ. Α, Αγχουσε,
Αχ. Λοσ, Βασιλίκος, Πλακιάς, Αδομαζός.....

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι η Θάλασσα.....

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
Κάνει Ηπάλι οσζης Πενζ ακάθαρ ες.....
Θαλάσσης..... που έχουμε.....

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι ... Μαρία Καρταωνάκη ...
Ζω στο χωριό ... Μαριών ... που ανήκει στο
Δήμο ... Αγ. Βασιλείου ... του νομού ... Ρεθύμνου ...
Ο νομός ... Ρεθύμνου ... βρίσκεται στην
... Κρήτη ... , το μεγαλύτερο νησί της
... Ελλάδας ...

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Λευκόκεια, Ανώματος, Σελλιά, Μύρσιος,
Κοζαρέ, Ροδάκινο, Πλακιάς, Σπινιά ...

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι ... η παιδική χοίρα ...

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
δει... εικόνιστες, όπως την Παναγιά που είναι
σχεδόν κάτω από ένα βράχο ...

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι ..Νίκας... ..Κοκκινιάκης... ..
Ζω στο χωριό ..Σελλιά... .. που ανήκει στο
Δήμο ..Αγίου...Βασιλείου... .. του νομού Ρεθύμνης... ..
Ο νομός ...Ρεθύμνης... .. βρίσκεται στην
..Κρήνη... .., το μεγαλύτερο νησί της
..Ελλάδας... ..

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι ..Μύρσιος, Πλακιάς, Λευκόχειρα, Ασωμα-
τος, Κοταρή, Αγκουσελιανά, Αρμένιοι... και τα...
..σπίλι... ..

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι ..η...πλαζιό... που παίζουμε... η...εκκλησιά
..η...κάτω Βρύση... Βρύσες... που παλιά οι...
..χουναίκες... .. έπλεναν τα ρούχα... και η παι-
..δική...χαρά... ..

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
..δεί... το μουσείο... τα... τουριστικά... μαχα-
..ρίδι... και τις... εκκλησίες... ..

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι ΜΑΡΙΑΝ

Ζω στο χωριό Μαρια..... που ανήκει στο
Δήμο Αγίου Βασίλειου..... του νομού Ρεθύμνου

Ο νομός Ρεθύμνης..... βρίσκεται στην
Κρήνη....., το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.....

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι ο Ασωματός, η Μύρσιος, ο Πλακιάς και
και τα Λευκόβια.....

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι η έκκληση, όταν παιζουμε ποδόσφαιρο
σ' αυτό και τα μικρά πάρκα.....

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
δείτε την μικρή εκκλησία που είναι μέσα
στον βράχο.....

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι ΝΤΣΕΡΓΙΝΟ
Ζω στο χωριό ΛΕΥΚΟΤΡΙΑ που ανήκει στο
Δήμο ΑΓΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΙΟΥ του νομού ΡΕΘΥΜΝΟΥ
Ο νομός ΡΕΘΥΜΝΟΥ βρίσκεται στην
ΚΡΗΤΗ, το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.

Αλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι ΚΑΚΑΡΞ, ΣΙΑΝΥΛΙΟΥ, ΜΑΡΙΟΥ
ΑΣΟΚΑΤΟ

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΤΙΚΙΟΥ
ΣΤΑΣΟΥ

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
Γιατα σκίναρια για το ΤΙΚΙΟ-
ΣΤΑΣΟΥ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι *Κτεκίσα...Κάτσκι...*

Ζω στο χωριό *Λευκώχεια* που ανήκει στο
Δήμο *Λαίου...Βασιλίου...* του νομού *Ρεθυμνου...*

Ο νομός *Ρεθυμνίου...* βρίσκεται στην
ΚΡ.Η.Τ.Η..., το μεγαλύτερο νησί της
Ε.Π.Δ.Α...

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι *Πλακιά, Μυρτιάς, Ασοματσός, Μαρμαρά, Ξελάκι, Σαυδάκι,
Κοι.Σαράκι, Ρεθυμνός, Μυ.Σαράκι, Αϊ.Κου, Σηλυδάκι, Φραζιό...*
Ροδάκινο...

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι *Πηκιάς...Σικιά...Μ.Α.Ν...Αρεσεί...Πολύ...Ζ.Α...Χυριά...
Α.Π.Δ...Έχει...Θωλάσση...Κακ...Ζ.Α...Καθολικό...Κα.Ν.Α...
Μ.Π.Α...
.....
.....*

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
*Ξίνομα...Π.Α...Πεδιόκι...Χαράκι...Περίοδος...
...Κρέα...Έχει...Λουλούδια...Δέντρα...Έχει...Θουνα...
...Κακ...Εκκλησία...Ζ.Α...Κα.Ν.Α...σταβρά...*

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Γιάννης... Μασφρατώνης

Ζω στο χωριό... Λευκώχεια... που ανήκει στο

Δήμο Αρχαίου Βασιλείου... του νομού Ρεθύμνου...

Ο νομός Ρεθύμνου... βρίσκεται στην

Κρήτη... το μεγαλύτερο νησί της

Ελλάδας...

Αλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή

είναι Ξωστα, Λευκώχεια, Μαριού, Κοξάρει.

Ροδακινο, μύρος, Ξελλιά, Ανώματο, Πλακιά

Άγιος Νικόλαος

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου

είναι τα βουνά και ο κέ... πηγείνω... εις

τραχάρεις μου.

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να

δει τον τίμιο σταθρό, τον Άγιο Κωνσταν

τίνιο και την παραλία Ξιχονάρι.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Ηρα.....
Ζω στο χωριό Πλακιά..... που ανήκει στο
Δήμο Αγ. Βασίλειου του νομού Ρεθύμνου.
Ο νομός Ρεθύμνου..... βρίσκεται στην
Κ.Ρ.Η.Τ......, το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.....

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Σελλήνα, Λευκίχνο, Μύρθος,
Λεβιάδα, Ρεθύμνος, Κοξάρη,
Ασόματο, Μαρεθού.....

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι το Κενούρεο Λημάνι, το Παλιό
Λημάνι, της Κούτσας και της
Βουνά.....

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
τα δουν..... ή τουρίστες, και η
Έλληνες.....

Πλακιάς

Πλακιάς

Πρεβεβελε

Αριστέα

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι ..Αριστέα.....

Ζω στο χωριό ...Ασφατο..... που ανήκει στο

Δήμο ...Αρ. Βασιλείου..... του νομού...Ρεθύμνου.....

Ο νομός ...Ρεθύμνου..... βρίσκεται στην

...Κρήτη....., το μεγαλύτερο νησί της

...Ελλάδας.....

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή

είναι ...Λευκόδρα, Μαριου, Σελιά, Μωραθιά, Κοκταρε,.....

...Πλακιάς,.....

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου

είναι ...Το Μουσείο, και η παιδική χαρά.....

.....

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να

...Δη το μουσείο που έχει διάφορα

...πραγματα από τα παλιά χρόνια.....

.....

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι ..Γιάννης... Μικητιάκης.....

Ζω στο χωριόΛευκώχεια..... που ανήκει στο
Δήμο ..Αγίου... Βασλείου... του νομού... Ρεθύμνης..

Ο νομός ..Ρεθύμνου..... βρίσκεται στην
Κρήτη....., το μεγαλύτερο νησί της
Έλλάδας.....

Αλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι ..Γαχνιό, Ασημάτας, Μαριού, Μυθριάς,.....
..Σελιά και Πλακιάς.....

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι ..οι... δύο... κορφές... που... πάνω... τους
είναι... χριστιανικές... οι... εκκλησίες... Άγιος... Κωνσταντίνος
..και... ο... Τίμιος... Ζετανρός... που... οποίος...
..ονόματι... εκεί... πάνω... απλά... θέα...

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
..κάνει... καλοκαιρινές... διακοπές... γιατί... μπορεί
..να... χαρή... τις... ομορφές... παραλίες... που... υπάρχουν...
..έκεί... κοντά... ..

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Βασίλειος Παπαδοσταύνης
Ζω στο χωριό Σελλία που ανήκει στο
Δήμο Ασίου Βασιλείου του νομού Ρεθύμνου
Ο νομός Ρεθύμνου βρίσκεται στην
Κρήτη, το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Ροδάκινο, Κοζαρέ, Ασκουσελλίανη,
Μπαξε, Λευκωλεία, Πλατιάς Μυρσίου,
Δαρνιανή, Μαρτού, Ασωκασός, Ασιός Βασι-
πρέβεη.
Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι Ότι είναι θοραία τοποθεσία και
είναι κοντά στη θάλασσα και τα βουνά
είναι βουνά και είναι τράοι και
κατσικες.

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
δει τα αξιοθέατά του και τις
ομορφίες του και να δει τη
καταβρύση που υπάρχει ο μεγαλύτερος
πλάτανος στη κρήνη.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Ορχητιά... Μήτα.....

Ζω στο χωριό Μυρτιά..... που ανήκει στο
Δήμο Αχίου Βασίλειου του νομού Ρεθύμνου.

Ο νομός Ρεθύμνης..... βρίσκεται στην
Κρήτη....., το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.....

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Πλακιάς, Σέλια, Ροδακίνα, Ασωματός
Μαριού, Καζαρή, Γερέβια, Σαϊδά, Λευκοφύσι
Δαμνόνι, Μεγαλεσπηνή.....

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι η μεγάλη εκκλησία, τα βουνά και τα
δέντρα.....

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
δει την μεγάλη εκκλησία, τα βουνά
τα πολλά δέντρα και το ποτάμι.....

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι ... Γιάννης Στεφανάκης
Ζω στο χωριό ... Ασώματος ... που ανήκει στο
Δήμο Αρχίου Βασιλείου του νομού Ρεθύμνης.
Ο νομός Ρεθύμνης ... βρίσκεται στην
Κρήτη ... το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Λευκήχεια, Σελιά, Μυρθίος, Μαριού
Πλακιάς.

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι το έλεος, το γαλάζιο νερό, το
βαράκι, να κάνω σπινιέ και την δουλειά

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
δεί το μουσείο, το γαλάζιο νερό, το σπίτι μου

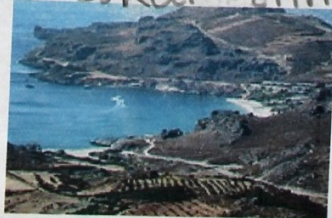
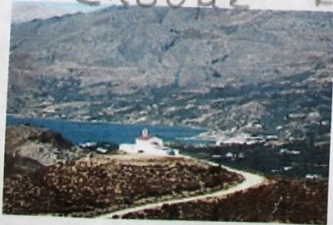
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι ... Μελίνα ... Παπαδάκη
Ζω στο χωριό ... Πλακιά ... που ανήκει στο
Δήμο ... Αγίου Βασιλείου ... του νομού ... Ρεθύμνης
Ο νομός ... Ρεθύμνης ... βρίσκεται στην
... κρήνη ... , το μεγαλύτερο νησί της
... Ελλάδας ...

Αλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι ... Σελιά, Μυροθίος, Λευκόζα ...
... Μαριού, Ασώματος, Καζαρέ, Αγκουσελδιανά
Άγλος, Ιωάννης, Άγιος Βασίλειος,
... καλή ευχιά ...
Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι η ... Θαλασσα ... που ... το ... καλακαίρι ... το ...
... γερό ... της ... ειγολ ... κρύσταλλο ... και
... καθαρό ...

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
... επισκεφτεί ... της Ομαρφές ... Παραλίες ... μας,
... και να φάει ... στο ... εστιατόριο ... μας ... με τα ...
... υπεροκάλαφα ... φαζίτα ... Επίσης ... για τα ... παιδιά ... σας
... έχουμε ... κούρες και ... εθνητικό ... όμιλο ...

Πλακιάς

Πρεβεζή

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Μυλαβιά.....

Ζω στο χωριό Λ.Ε.ΚΟΓΕΙΑ..... που ανήκει στο
Δήμο Αγίου Βασιλίου... του νομού Ρεθυμνης...

Ο νομός Ρεθυμνης..... βρίσκεται στην
ΚΡΗΤΗ....., το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.....

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Χανέβας, Αγία Γιοαννης, Ξελλιά,
Ροδακίνα, Μαρθίας, Πλακιάς, Ξαυδά,
Δαμνακι, Σχαικάρια, Κοξαρέ, Α.σάμα, τ.σ.σ, Μαρτιου η Ρεθ

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι Αυτο που μου αρεσει... είναι... η...
Παιδικη χαρα που ηχηνω τα...
καλοκαιρια...

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
Αυτο που αξίζει να δουν είναι...
η εκκλησια του χωριου των Αγια
Γιωργιο...

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Γκουαβίνα Λάτσι...
Ζω στο χωριό Μύρθιο... που ανήκει στο
Δήμο Αχείου... Βασιλείου... του νομού Ρεθύμνης
Ο νομός Ρεθύμνης... βρίσκεται στην
Κρήνη... το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας...

Αλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Πλακιά, Ξελλιά, Κοζαρέι, Αδόματος,
Αρμένειο...

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι 'ΟΤΙ... έχουμε... μεγάλα... εφλάσια και
πολύς ταρδένες και από το σπίτι μου
βλέπω... τη θάλασσα...

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
να καταλάβει τα υπέροχα μέρη που
έχει... στο χωριό μου...

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ

Το όνομά μου είναι Βαγγελίας Παναδογιάννης
Ζω στο χωριό Σελλιά που ανήκει στο
Δήμο Ασίου Βασιλείου του νομού Ρεθύμνου
Ο νομός Ρεθύμνου βρίσκεται στην
Κρήτη, το μεγαλύτερο νησί της
Ελλάδας.

Άλλα χωριά που ανήκουν στην ευρύτερη περιοχή
είναι Ροδάκινο, Κοζαρέ, Ασκουσελλιά, Γαλάτσι,
Μπαζέ, Λευκωλεί, Πλακιάς, Μυρσίος,
Δαρνιόνη, Μαρτιό, Ασωκάτος, Ασιός Βασιλίου,
Πρέβελη.
Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο χωριό μου
είναι ότι είναι θοραία τοποθεσία και
είναι κοντά στη θάλασσα και τα βουνά
είναι βουνά και είναι τράσι και
κατσίκες.

Το χωριό μου αξίζει να το επισκεφτεί κάποιος για να
δει τα αξιοθέατά του και τις
ομορφίες του και να δει τη
καταβρύση που υπάρχει ο μεγαλύτερος
Πλατάνος στη Κρήτη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3β: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Το χωριό μας: Μαριού

Πληθυσμός: Έχει 992 κατοίκους (απογραφή 2001)

Υψόμετρο: Βρίσκεται 210μ. Πάνω από την επιράνεια της

Πήρε το όνομά του: Σύμφωνα με μια τοπική παράδοση οφείλεται σε μια αρχόντισσα με το όνομα Μαρία, ή μια βοσκοπούλα, τη Μαριώ.

Σημαντικότερες ασχολίες κατοίκων: Οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και το τελευταίο διάστημα και με τον τουρισμό.

Κυριότερα προϊόντα: Λάδι, τα κτηνοτροφικά, τα οπωροκηπευτικά και το χαρόπι.

Λίγα λόγια για την ιστορία του: Στο Μαριού

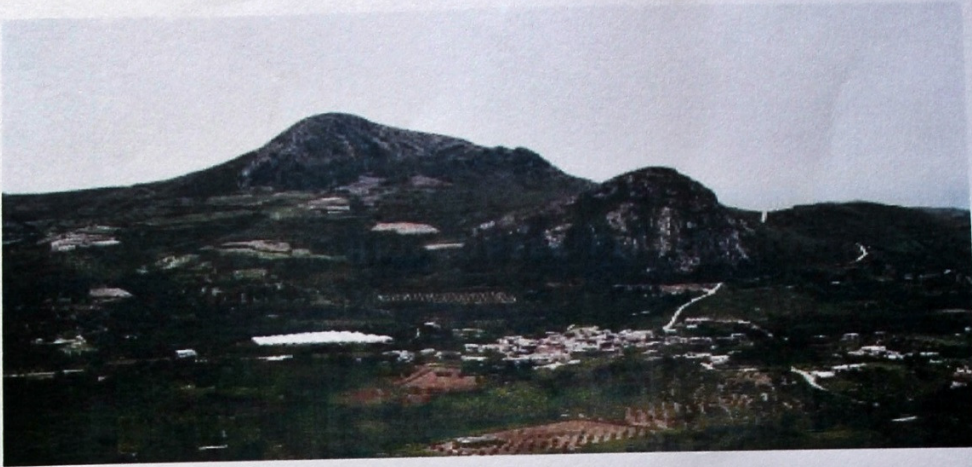
λειτουργούσε σχολείο από πριν τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Το δημοτικό σχολείο ανεχέρθη το 1994 και λειτούργησε ως το 1996-1997.

ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Το χωριό μας: Ροδάκινο
Πληθυσμός: Το Δ.Δ Ροδάκινο έχει 428 κατοίκους (απογραφή)
Υψόμετρο: →
Πήρε το όνομά του: Μερικοί πιστεύουν ότι η ονομασία του χωριού οφείλεται σε μια Ροδακινιά που είχε φυτρίψει στην περιοχή που ήταν τόσο ξερή που αυτό έκανε μεγάλη εντύπωση.
Σημαντικότερες ασχολίες κατοίκων: Γεωργία, Κτηνοτρόφια, Τουρισμό
Κυριότερα προϊόντα: ←
Λίγα λόγια για την ιστορία του: Σύμφωνα με την παράδοση, το σημερινό χωριό υπήρξε από το 1600 περίπου. Στην περιοχή κουρκούδας υποστηρίζεται ότι υφώθηκε στις 24 Μαΐου 1821 η πρώτη σημαία και η κήρυξη της επανάστασης από τον ηγούμενο της Μονής Πρέβελη Μελκισέδεκ.

ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Το χωριό μας: Λευκογεία

Πληθυσμός: Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 ^{έχουν 369 κάτοικους}

Υψόμετρο: Βρίσκεται σε υψόμετρο 90μ. Πάνω από ^{τη θάλασσα}

Πήρε το όνομά του: Το όνομα του προέρχεται σύμφωνα με την παράδοση από τα λευκά χώματα (λευκή γη)

Σημαντικότερες ασχολίες κατοίκων: κυρίως γεώργια και κτηνοτροφία. Αρκετοί ασχολούνται με τον τουρισμό ως επιχειρηματίες ή υπαλλήλοι.
Κυριότερα προϊόντα: Λαδι - κτηνοτροφικά προϊόντα, βιολογικά θερμά - κηπιούσντοματες - αγρούρια!

Λίγα λόγια για την ιστορία του: Το χωριό κέρκε τρεις φορές από τους Τούρκους, το 1812, το 1821 και το 1866.
Υπάρχουν διάφορες διηγήσεις για το χωριό. Σύμφωνα με μια από αυτές οι πρόγονοι του κάτοικου ήταν οικογένειες που ήρθαν από τη Γαύδο για να χλιτώσουν από τις επιδρομές των κουρσάφων. Σημαντικοί Λευκογειανοί αγωνιστές υπηρέσαν ο Ερμάνου ή λ Ηλιακός, ο Ιωάννης Μαράγκουδακός και ο Αναχωστής Στεφανιάκης.

ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Το χωριό μας: Σέλλια

Πληθυσμός: Έχει 673 κατοίκους

Υψόμετρο: Έχει υψ. 280μ πάνω στην επιφάνεια της θάλασσας

Πήρε το όνομά του: Είναι χτισμένο πάνω σε

δύο διασείλα κι από τη θέση αυτή πήρε το νόμα του.

Σημαντικότερες ασχολίες κατοίκων: Γεωργοί

κτηνοτρόφοι, τος τελευταία χρόνια πολλοί ασχολούνται με τον τουρισμό (επιχειρήματ

Κυριότερα προϊόντα: Λαδί, κτηνοτροφικός, τουριστικό, υπηρεσίες

Λίγα λόγια για την ιστορία του: Στην ευρύτερη περιοχή των σημερινών Σελλιών υπάρχουν οι κόσμοι από την νεολιθική εποχή.

Ο σημερινός οικισμός πρωτοχτιστήκε περί στο 1200 μ.χ.

Σπουδαίοι Σελλιανοί ήταν μέρος στον αγώνα 1866-69 και 1895-1897.

Η παράδοση λέει ότι όχι μόνο δεν κοστίζουν πολλοί Τούρκοι στα Σέλλια ούτε και ποτισσαν.

ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Το χωριό μας: Πλακιάς (Ξεθλιανή κα Μυρθιάνη)
Πληθυσμός: έχει 460 κατοίκους (απογραφή 2001)
Υψόμετρο: 10 μ.
Πήρε το όνομά του: Οφείλεται στις μεγάλες υποθαλάσσιες Πλάκες που εκτείνονται μέχρι έξω στην θηρά.
Σημαντικότερες ασχολίες κατοίκων: τουρισμός, λιγότεροι μεζην γεωργία.
Κυριότερα προϊόντα: Τουριστικές υπηρεσίες.
Λίγα λόγια για την ιστορία του: Ο οικισμός για πρώτη φορά εμφανίζεται στην απογραφή του 1928 ωστόσο η παρουσία ανθρώπων στην περιοχή εκτάθηκε και μέχρι την Παρθενική εποχή 130.000 χρόνια πριν.
Πρωτος οικιστης του Πλακιά ηταν ο Μακάρης Νο χατζιδάκης, αδελφος του Γιωσσο λαχαν Γεωργίου. Νο χατζιδάκι

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΠΡΕΒΕΛΗ

Από αυτά που είδαμε στη αναστήλωτη της Μονής του Μοναστηριού μου έκανε εντύπωση σαν ένας κύριος άρχισε να σκαλίζει τις πέρες. Πιο κάτω είχε τρία ελάφια κι ένα άχρικοκάτσι κο. Έπειτα πήγαμε σε ένα άλλο Μοναστήρι που έκανονήκεει αναστήλωτη. Μετά μας έδειξαν πως κάνουν τα κουτάρια από κυπαρίσσι. Πιο κάτω είχε κρεμόμενα ζώα όπως ελάφια ένα αρνί κι δύο λαμά. Πήγαμε στο Μοναστήρι του Πρέβελη. Με εντύπωση τα ελάφια τους. Είδαμε τα ζώα. Όσα μπήκαμε στο Μοναστήρι του Πρέβελη ήταν μια κύρια που μας μετρη. Είδαμε τους εργατες που δουρευαν. Μας εξηγήσαν πως να σχηματισουμε τους τοίχους για να παρει σχημα.

Με εντυπωσιασαν περισσότερο στο Μοναστήρι του Πρέβελη στα ζώα. Στην αναστήλωτη μου άρεσε ο φούρνος, γιατί κρατούσε τη ζέση και όταν κλείνει τα ξύλα και μπορεί να μείνει ζεστό το υλικό.

^{ΑΡΙΣΤΕΑ} Μου έκανε εντύπωση ο φούρνος που τον φτιαχναν τα ελάφια και τα λαγύνια που αιώταν ζαχαρω φρερά τους, που ήταν χρωματισα. Μετά Πήγαμε στο άλλο Μοναστήρι στο Μουσείο και είδαμε όλα. Μου άρεσε παρα πολύ και θα ήθελα να ξαναδώ με τους δονεις μου και τα αδελφια μου.

Όταν πήγαμε στο μοναστήρι του Πρεβεσθίου μου
αρέσει όταν είδαμε πως δουλεύανε με τα ξύλα και
μετά είδαμε από που πήραν τα ξύλα να
φτιαχτούνε το μοναστήρι

Αρμαντζό

Μου έκανε εντύπωση ο γούρνος,
τα ασπρά και καψί πατώνια,
το δέντρο των ευχών και οιο
το μοναστήρι. Μου αρέσαν όλα
τα εργαλεία που χρησιμοποίησαν
οι εργατές.

Ιζιάρια

Πιο πολύ μου αρέσει το μουσείο. Γιατί
είχε πολύ ωραίες εικόνες. Μ' αρέσαν και τα
ζώα. Μετά είδαμε πως είχαν παλιά η
κρήνη εκκλησίας. Μετά πήγαμε στην άλλη
εκκλησία και ο παπάς μας εξήγησε την
ιστορία της.

Μου αρέσει το Μοναστήρι του Πρεβεσθίου. Όταν
πήγαμε μου αρέσαν όλα. Είδαμε τα λακωνικά
λαμά, τις παλιές και τα ελαφια. Όταν μιλού
σαν οι εργατές είχε πολύ ενδιαφέρον. Είχε
και μια ομορφη εκκλησία. Είδαμε τους εργατές
πως δουλεύαν. Και ήταν μια κούραση από τους
βρίχες βρέξα κι εμάς και έκανες μια ευχή.
ευχή.

Βασίλειος. Π.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΛΙΓΝΥΤΩΡΥΧΕΙΟ ΣΤΟΝ ΠΑΛΙΓΚΡΕΜΟ

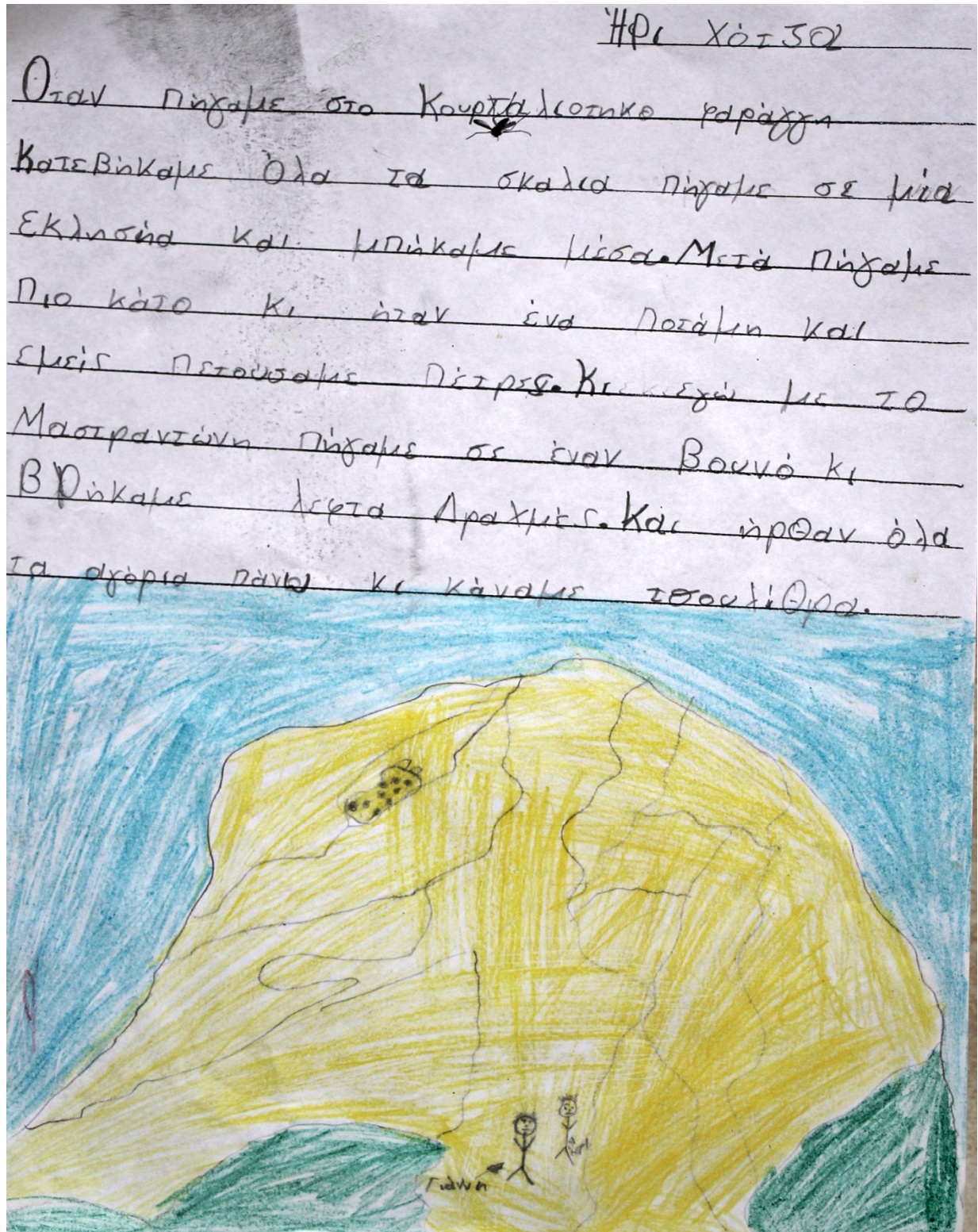
Πήγαμε στον Παλιγκρεμο. Στην αρχή τραβούσαμε
δοκίμια και ωραία πράγματα της φύσης.
Προχωρήσαμε και μπήκαμε σε μια μικρή
σπηλιά. Μετά μπήκαμε σε μια μεγαλύτερη
σπηλιά που ήταν πολύ μακριά και σκοτεινή.
Φοβήθηκα λίγο καθώς την περνούσαμε.
Όταν βγήκαμε στην άλλη πλευρά
εντοπισιάσθηκα γιατί ήταν πολύ όμορφα.

Αρμαντο

Πήγαμε στο πάρκο και μετά πρόχαρισαμε
και μπήκαμε σε μια σπηλιά, ~~και~~ πήραμε
σισοτάδι και τρομάξαμε πολύ ~~και~~
Μετά βγήκαμε από την σπηλιά και είδαμε
τη θάλασσα. Έσα θίσα ~~και~~

Πήγαμε στον Παλιγκρεμο. Στην αρχή που
πήγαμε στην παραλία βράσαμε βινέο.
Μετά πήγαμε στην σπηλιά περπατούσαμε μέσα
στην σπηλιά και φοβήθηκατε παρα πολύ.
Μόστρα πήγαμε σε μια άλλη σπηλιά
και ήταν πολύ σκοτεινή και ~~σκοτεινά~~
ολοι παρα πολύ. ~~Πήγαμε~~ ~~και~~ ~~βράσαμε~~
πολύ ωραία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΚΟΥΡΤΑΛΙΩΤΙΚΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΛΤΑ ΤΟΥ ΠΡΕΒΕΛΗ

Μανωλία

Μου άρεσε πολύ. Ήταν πολύ ωραίο θα ήθελα να ήμουν και εγώ. ααα δεν περάζει. μου άρεσ
γιατί είχα πολύ ωραία λουλούδια. ωραίο
κέρο. γενικά μου άρεσε πολύ. είχα
ένδεικτο πολύ.

Κλάρια

Εμένα μου άρεσε στα Κουρταλιώτικα φαράγγια.

Στο Κουρταλιώτικο φαράγγι είχε πολλές σκάλες.

είχε πέντρα, μια εκκλησία, λουλούδια, μια τεράστια

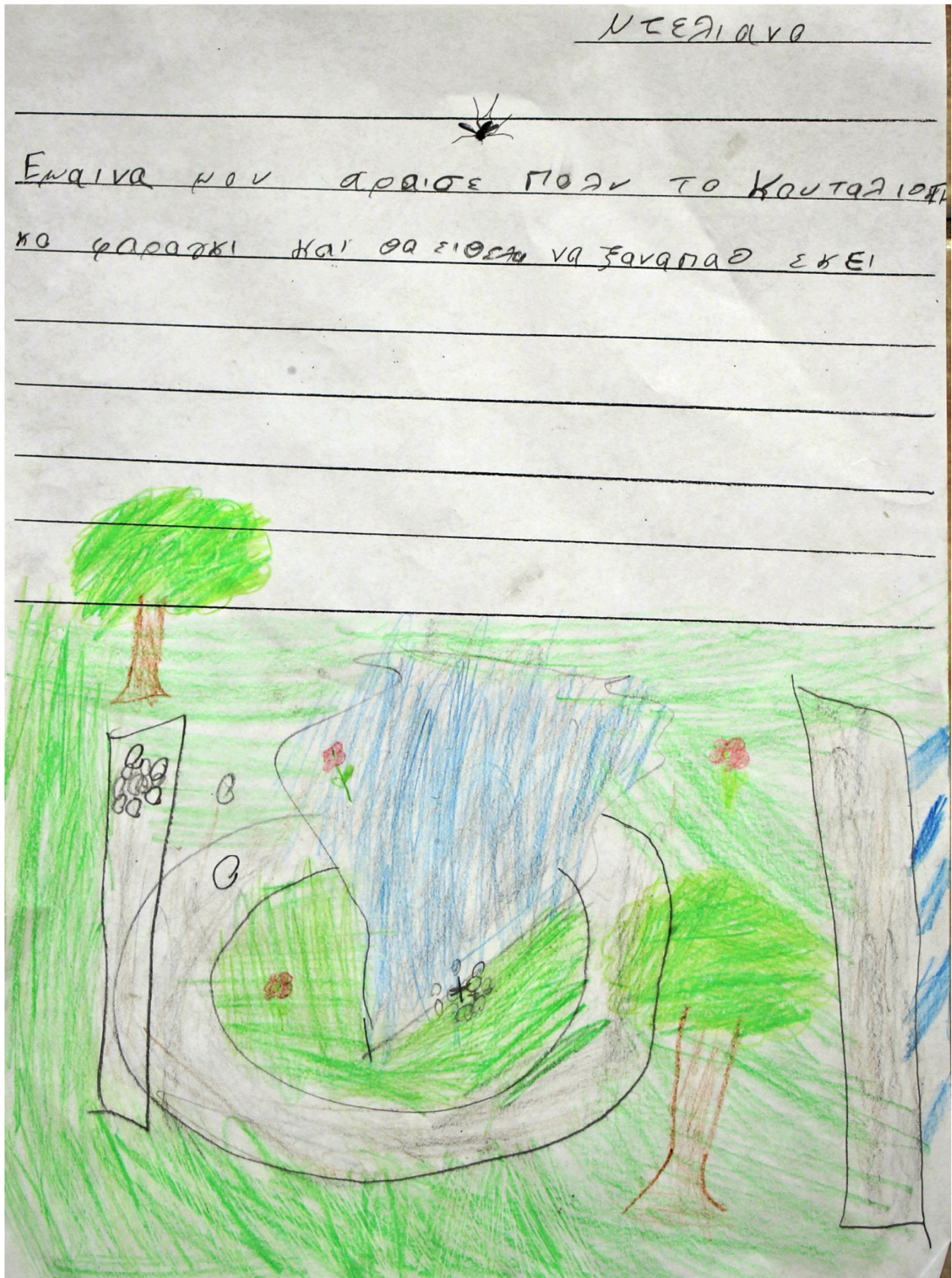
λίμνη, είχε πέτρες, σπηλιές είδαμε δύο κατοικίδια

πάνω στο βουνό. Εμένα μου άρεσε πάρα πολύ.

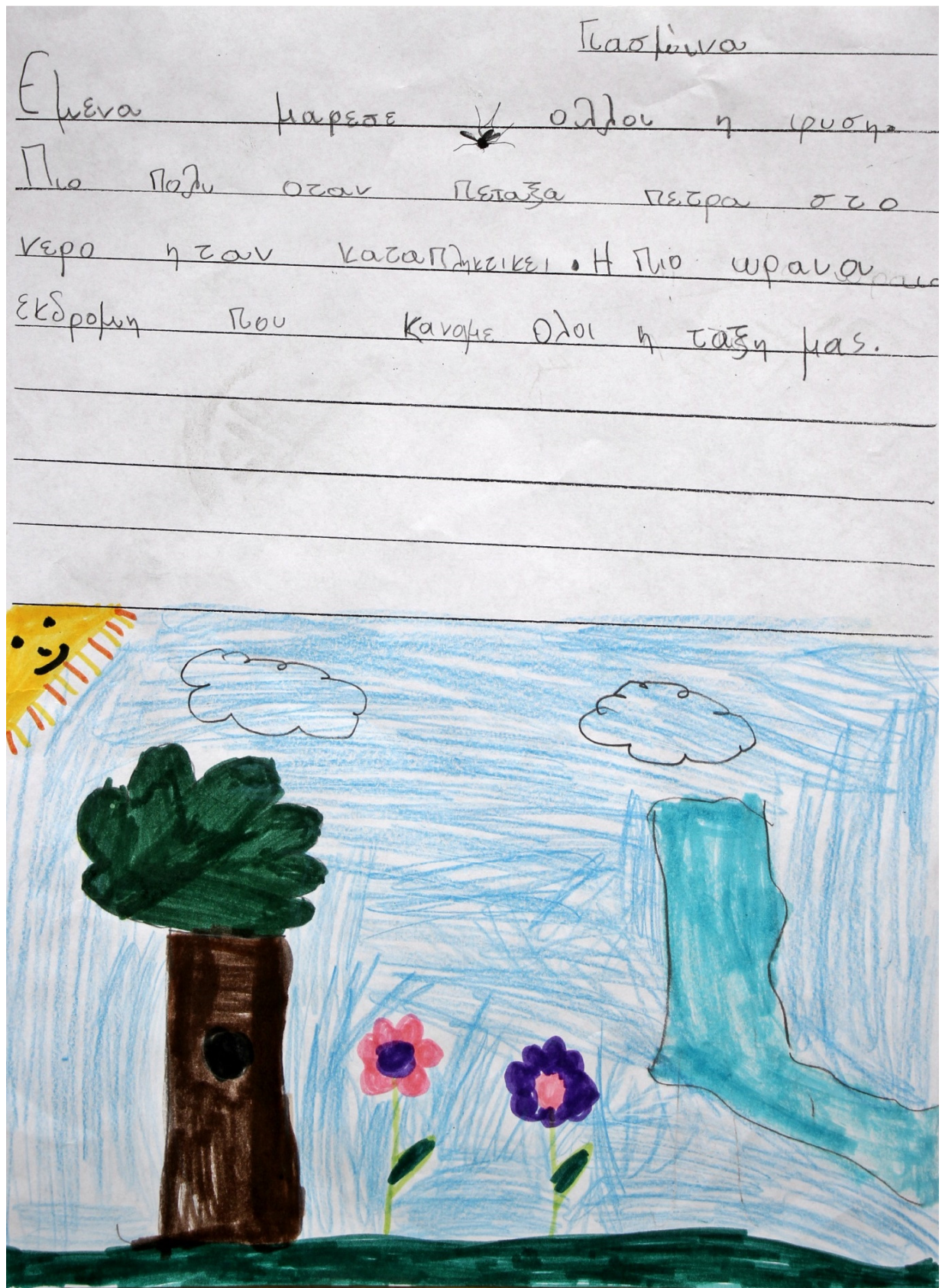

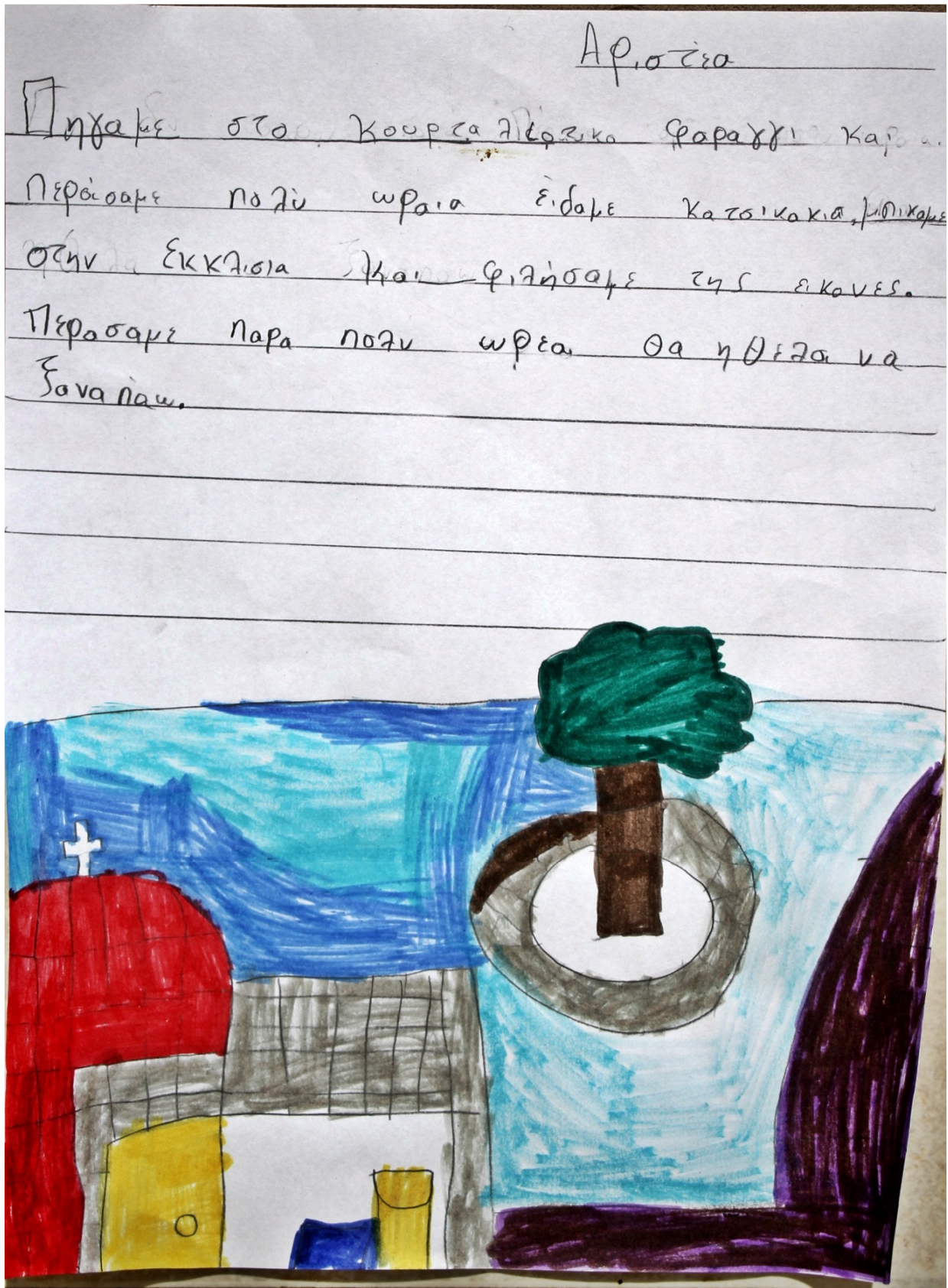
Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

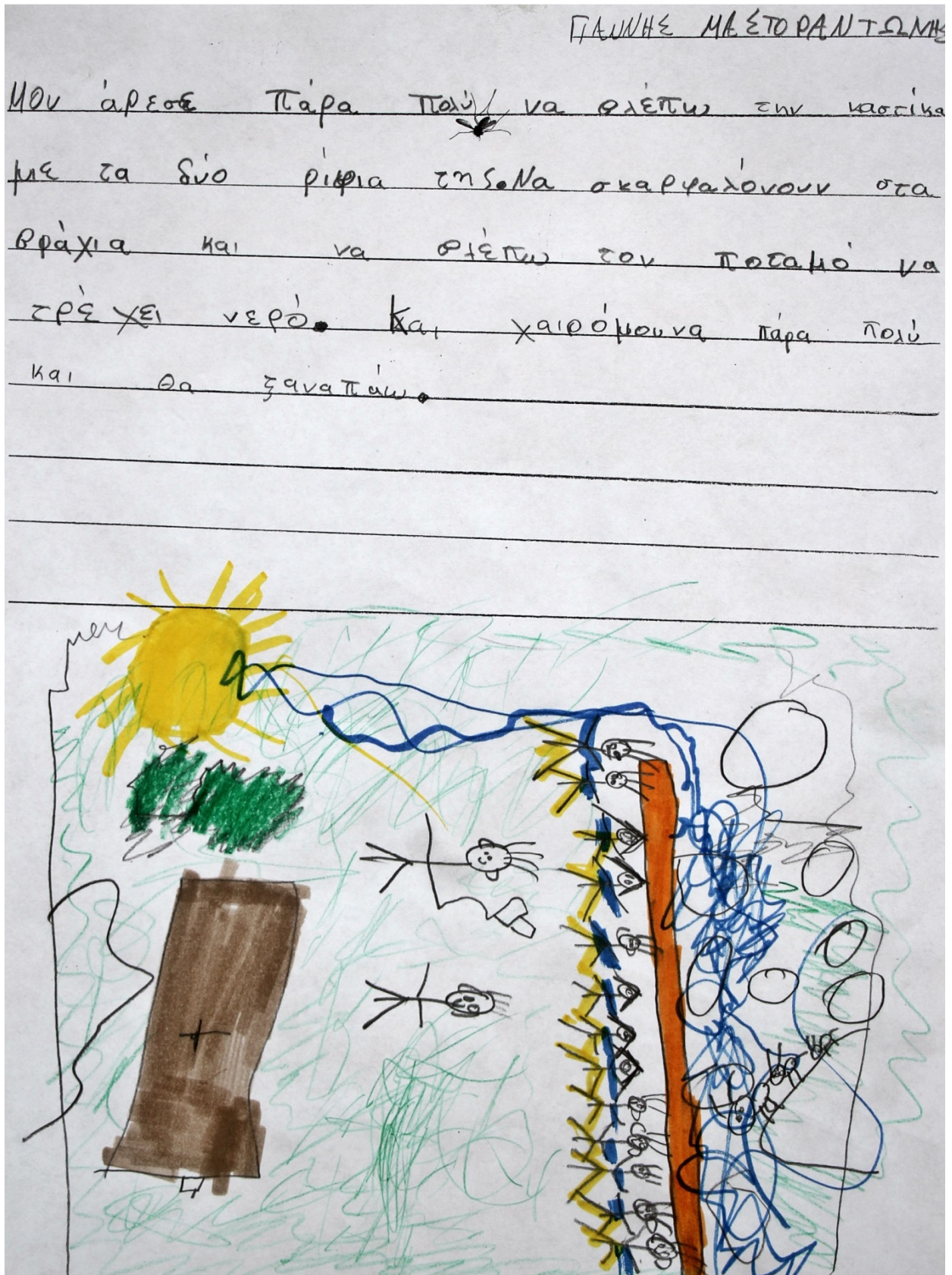
Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Όνομα: Ευλαβία

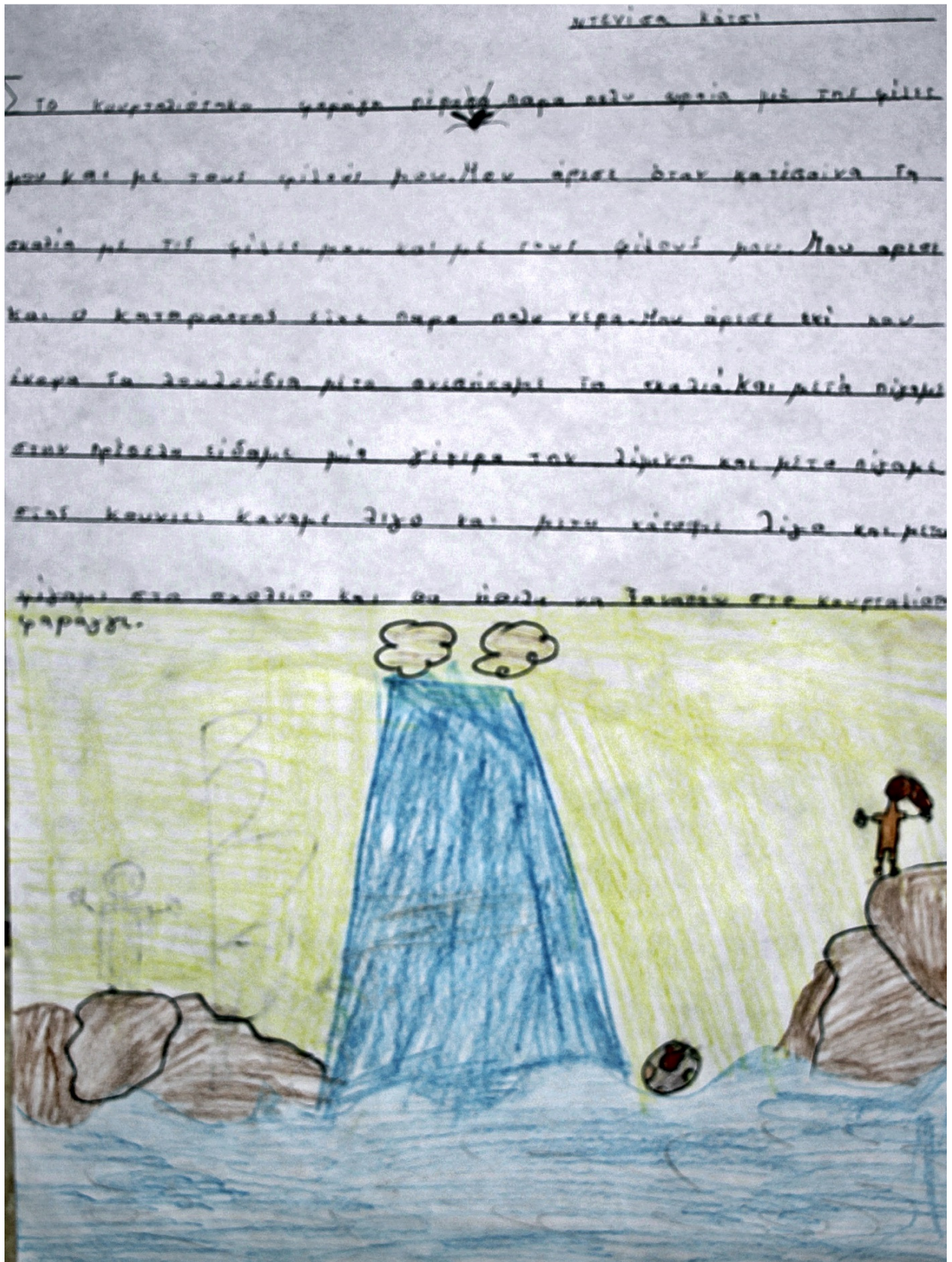
Με εντυπωσίασε στο φαράγγι του
Χουρταλιότσικο τη μικρή εκκλησία
του Αγίου Νικολάου του Χουρταλιότσικου
Εκεί μνημάμε και προσκηνίσαμε
της εκόνες.

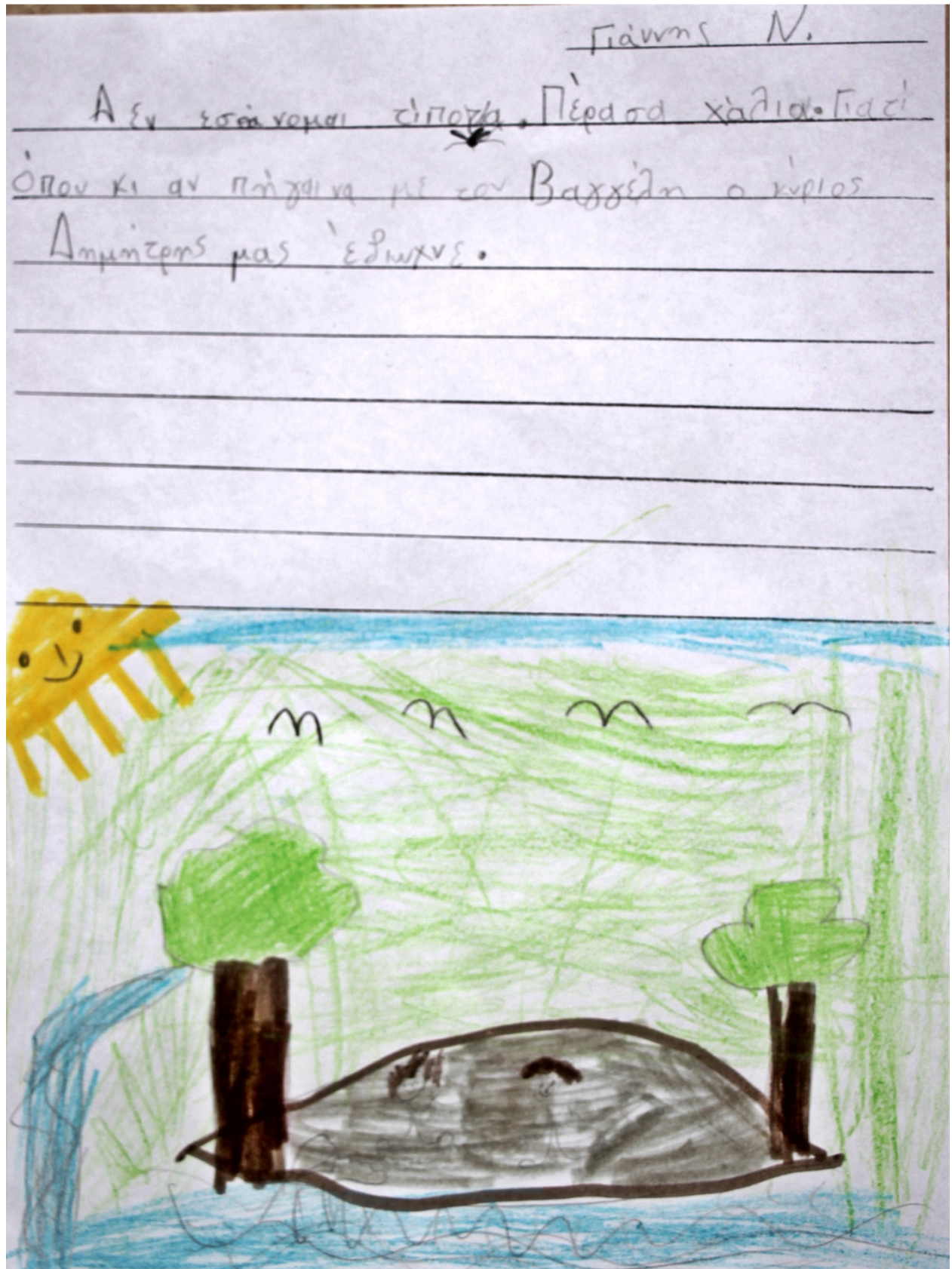
Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

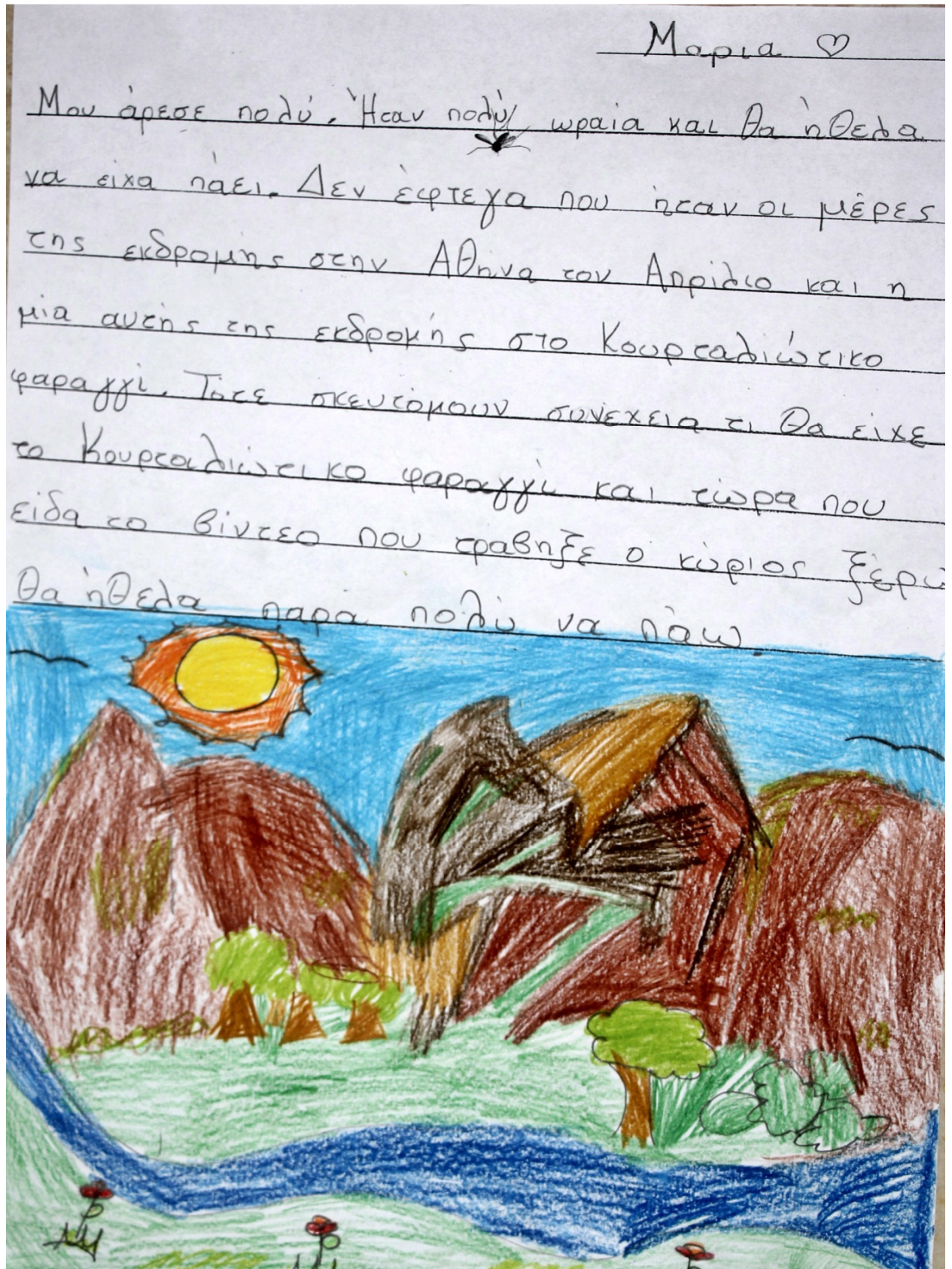

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

Ανακαλύπτω το Οικολογικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον του Τόπου μου στον Πλακιά

